

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Влада – Радам!

№ 87 (2089) ♦ Субота, 15 травня 1999 року ♦ Ціна договірна

Цього тижня

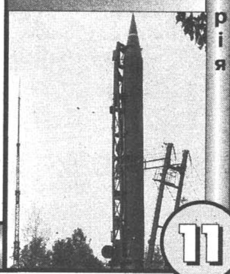
✔ Верховна Рада розглянула проекти концепції Податкового кодексу і доручила Кабінету міністрів разом з парламентськими комітетами дати їм експертну оцінку.

✔ Розпочалося друге читання проекту закону «Про Національний банк України».

✔ Подолано вето Президента на закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно мита при укладенні угод відчуження майна» з пропозиціями Президента.

Історія

Ось вам нове прізвище, десять доларів — і на Кубу!

11

Президентська гонка стартувала

З 14 травня по 13 червня триватиме висування претендентів на кандидата у Президенти України

Щоб зареєструватися кандидатом у президенти, потрібно зібрати один мільйон підписів громадян на свою підтримку. Причому, підписів має бути не менш як по 30 тисяч у двох третинах регіонів України. Збирати їх можна з моменту висування претендента на кандидата у президенти. Останній термін подачі підписних листів —13 липня, а останній день реєстрації кандидатів — 2 серпня. Нагадуємо, вибори Президента України відбудуться в неділю 31 жовтня нинішнього року.

Проблема

Охоплені безробіттям

Кількість зареєстрованих безробітних в Україні за станом на 1 квітня становила понад 1,14 млн. чоловік. Це в 1,4 разу більше за показник минулого року.

За даними Держкомітету статистики, безробіття охопило 4 відсотки працездатного населення.

У першому кварталі щомісяця у службі зайнятості реєструвалися 119 тис. громадян, 223,4 тис. осіб, які мешкають у сільській місцевості, — на обліку.

Кількість тих, хто потребує роботи, продовжує зростати, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Ювілей

І в космосі потрібна істина

Виповнилося піввіку Інституту держави і права імені В. Корецького НАН України

З нагоди ювілею у великому конференц-залі Національної академії наук України відбулися урочисті збори, які вів президент НАНУ академік Б. Патон. Він привітав колектив з пам'ятною датою, відзначив вагомі здобутки науковців, зокрема видання першого тому фундаментальної шеститомної «Юридичної енциклопедії», розвиток нового напряму в діяльності закладу — космічного права.

Про поглиблення нинішньої співпраці правознавців з Верховною Радою говорив у своєму виступі Голова парламенту О. Ткаченко. Він особливо наголосив на спадкоємності традицій нашого народу, уважному ставленні до його історичного досвіду, минулих здобутків. Конкретним втіленням взаєморозуміння й спільності інтересів науковців та практиків став вихід з друку корисного для народних депутатів дослідження «Український парламентаризм».

(Закінчення на 4-й стор.).

Політика

Олександр МОРОЗ: «Прейскурант не додається, але впевнений: розцінки невисокі»

6

Гряде нова хвиля!

Нашій газеті минає дев'ятий рік. Здається — небагато. А втім, зараз швидко дорослішають, і «Голос України» вже отримує листи від читачів-ровесників, і вони цілком серйозно пишуть: «Знайомі з вашою газетою вже півжиття!» Такі зворушливі заяви від читачів «нової хвилі» змушують нас думати про майбутнє й рухатися назустріч. Зокрема, у другому півріччі нинішнього року плануємо випускати спеціальний номер, орієнтований на розширення читацької аудиторії. Він виходитиме щоп'ятниці. І це правильно. Адже кожен читач — мов Робінзон на острові, а до кожного Робінзона обов'язково колись приходить свій П'ятниця!

Дошка пошани

Лягли і просять?..

Анатолій Толстоухов, лідер Народно-демократичної партії:

— Казати, що партію гвалтують, — значить, перекручувати факти.

Від чергового:

Насправді все було «по согласію»?..

4

✔ 1157 р. На бенкеті у київського боярина Петрили було отруєно Суздальського і Київського князя Юрія Долгорукого.

✔ 1591 р. Помер царевич Дмитрій, молодший син Івана Грозного.

✔ 1848 р. У Відні ухвалено закон про скасування кріпацтва у Східній Галичині.

✔ 1848 р. У Львові вийшов перший номер української газети «Зоря Галицька».

✔ 1896 р. Засновано Луганський паровозобудівний завод.

✔ 1988 р. Почалося виведення радянських військ з Афганістану.

✔ 1990 р. Розпочала роботу Верховна Рада України першого демократичного скликання.

✔ 1995 р. Оголошено графік поступового закриття всіх блоків ЧАЕС.

15.05

! У номер

✔ Сімферополь

Кримчани вдячні за підтримку

За значний особистий вклад у підготовку і затвердження Конституції Автономної Республіки Крим Почесними Грамотами Президії Верховної Ради АРК нагороджено Голову Верховної Ради України Олександра Ткаченка, заступника Голови Верховної Ради України, керівника робочої групи з підготовки і затвердження Конституції АРК Віктора Медведчука, голову підкомітету з конституційних питань Комітету з питань правової реформи Верховної Ради України Миколу Лавриненка, радника Голови Верховної Ради Олександра Копиленка, завідувача секретаріату Комітету з питань правової реформи Віктора Косинського, голову Комітету з питань державного будівництва, місцевого самоврядування і діяльності рад Олександра Кушніра, народного депутата України Анатолія Раханського, голову Комітету з питань правової реформи Василя Сіренка, керівника апарату Верховної Ради України Леоніда Горьового.

✔ Київ

Іран стає пріоритетним партнером

Верховна Рада України всіляко сприятиме розвиткові відносин нашої держави з Іраном — про це заявив Голова ВР Олександр Ткаченко під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом цієї країни Ахмадом Садегом Бонабом. Він наголосив, що впродовж останніх п'яти років товарооборот між двома країнами зріс у сім разів і нині становить понад 300 мільйонів доларів. Це доводить, що Ісламська Республіка Іран стає одним з пріоритетних наших партнерів. Голова Верховної Ради наголосив на перспективності подальшої співпраці у літакобудуванні та нафтовій галузі.

Ахмад Садег Бонаб повідомив, що 23—30 травня у Києві відбудеться засідання спільної україно-іранської комісії з економічного співробітництва. У Тегерані, нагадав посол, чекають на офіційний візит Олександра Ткаченка, і нині триває узгодження термінів поїздки.

Увагу — інформаційній сфері

13 травня під головуванням Олександра Ткаченка відбулося засідання Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп Верховної Ради України. Обговорено питання про серйозні порушення виконавчими структурами чинного законодавства, що стосується інформаційної сфери, зокрема Закону «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації».

Закцентувавши увагу на неприпустимості подібних явищ і фактів, керівники депутатських фракцій і груп внесли, обговорили та узгодили низку конкретних пропозицій, які будуть подані на розгляд Верховної Ради.

✔ Фотофакт

У центрі Києва шахтарі з Луганська та Горлівки розгорнули пікети біля Міністерства вугільної промисловості України.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Революційна подія» не виключає ніжності

Вечірнє засідання 13 травня

Парламентська хроніка

Депутати ратифікували ряд угод між Україною і Європейським банком реконструкції і розвитку. З економічною характеристикою поданих до Верховної Ради документів парламентаріїв ознайомив заступник голови НБУ Володимир Стельмах.

Після обговорення доповіді депутати ратифікували кредитну угоду про фінансування української енергозберезбереженої сервісної компанії «УкрЕско». Згідно з цим проектом, зазначив пан Стельмах, компанії буде надано кредит ЄБРР у розмірі 30 мільйонів доларів, звичайно, під державну гарантію. Додатковий грант 6 млн. доларів також надасть Європейська комісія для підтримки діяльності «УкрЕско».

Верховна Рада ратифікувала і гарантійну угоду між нашою державою і ЄБРР (проект модернізації системи аеронавігаційного обслуговування), рамкову угоду про гранти технічної допомоги між Україною та Міжнародним банком реконструкції і розвитку. Інші подані документи, зокрема, гарантійну угоду між Україною і ЄБРР про другу кредитну лінію для розвитку малих і середніх підприємств, угоду про позику між Україною і МБРР, парламент — попри палку агітацію доповідача —не схвалив.

Зате на вечірньому засіданні нарешті «народився» довгоочікуваний Закон «Про загальну середню освіту». За словами одного з депутатів з педагогічним минулим, це справді «революційна подія». Власне, з цим погоджувалася і доповідач голова підкомітету Комітету з питань науки і освіти Людмила Пасічна.

Згідно з «революційним» законом навчання і виховання у загальноосвітніх навчальних закладах визначається відповідно до Конституції та закону про мови. Крім звичайних шкіл, документ дає право на існування таких навчальних закладів, як гімназія, ліцей і колегіум, хоч це, звісно, сподобалося не всім у залі. З 1 вересня цього року вже вступить у дію норма закону, якою визначено максимальну кількість учнів в одному класі: не більше 30 осіб. Закон також регламентує тривалість уроків: в 1-му класі він не може тривати більше, ніж 35 хвилин, у 2-4 класах — не більше 40 хв., і лише починаючи з 5-го класу, урок буде традиційний: 45 хвилин.

Здобуття повної загальної середньої освіти в загальноосвітніх закладах 1-3 ступенів потрібно присвятити 12 років. Ця норма поширюватиметься на учнів, котрі почнуть шкільне життя з 2001 року. А загалом прийнятий закон, як підкреслила доповідач, «виписаний авторами з особливою відповідальністю, увагою і ніжністю».

На завершення сесійного дня парламентарії розглянули ще кілька документів.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Виконавча влада вдалася до інформаційного тероризму

Ранкове і денне засідання 14 травня

Після відкриття засідання голова Комітету з питань свободи слова та інформації Іван Чиж зробив інформацію про ситуацію, яка склалася у зв'язку з припиненням радіотрансляції пленарних засідань Верховної Ради. Він розцінив цю акцію як антизаконну і демонстративно зухвалу. Виконавча влада, зазначив доповідач, фактично вдалася до інформаційного тероризму. Так, упродовж тривалого часу під всілякими штучними приводами керівництво Національної телекомпанії України ігнорує рішення Верховної Ради про висвітлення її діяльності. Ці протиправні дії, однак, не знаходять належної оцінки ні з боку Президента як гаранта Конституції, ні в уряді, ні в Генеральній прокуратурі.

Що й зрозуміло. Адже невдовзі після прийняття Конституції її основні положення, що гарантують право громадян України на інформацію, заборону будь-якої цензури, почали ревізуватися, а ЗМІ послідовно підпорядковуються Президенту та органам виконавчої влади. На це спрямовано і ряд указів Президента. Зокрема, «Про Міністерство інформації України», яким Державний комітет телебачення і радіомовлення було підпорядковано Міністерству інформації. А самого міністра Президент підпорядкував безпосередньо собі.

Наступне порушення — перетворення державних підприємств телебачення і радіомовлення, майно яких не підлягає приватизації, на акціонерні товариства і зміни в зв'язку з цим їх форми власності. Наслідком таких кроків Президента з «удосконалення» державного управління інформаційною сферою, наголосив І. Чиж, стало порушення прав громадян України на інформацію.

Виходячи з наведених фактів, Верховна Рада прийняла заяву про серйозні порушення виконавчими структурами чинного законодавства, що стосується інформаційної сфери.

Обговорення цього гострого питання консолідувало депутатський загал. Тож далі сесія оперативно розглянула і прийняла проекти таких постанов: про Державну програму розвитку законодавства України до 2002 року; про внесення змін до Закону «Про музеї та музейну справу».

Деякий розлад консенсусу стався під час обговорення проекту постанови про 80-річчя комсомолу України та посилення уваги до молоді. Втім, зійшлися на тому, що політичного підтексту тут немає, а молодь таки потребує посилення уваги до себе з боку держави. Постанову прийнято.

Різночитання викликав проект закону про порядок здійснення контролю за сплатою збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, збору на обов'язкове соціальне страхування, інших коштів, призначених для фінансування соціальних виплат і допомог. Зрештою, проект прийнято в першому читанні.

Депутати з розумінням поставилися до важливості таких документів: проекту закону про приєднання України до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення; проект закону про приєднання України до Угоди про збереження кажанів в Європі; проект закону про ратифікацію Додаткового протоколу від 23 березня 1998 року до Конвенції про режим судноплавства на Дунаї; проект закону про ратифікацію Угоди між урядами України та Швейцарської Конфедерації про технічне та фінансове співробітництво; проект закону про внесення змін до закону України «Про ратифікацію Угоди про проведення узгодженої політики в галузі транзиту нафти і нафтопродуктів магістральними трубопроводами»; проект закону про ратифікацію Угоди між урядами України та Російської Федерації про взаємний залік заборгованості за поставлені енергетичні ресурси і за розщеплювані матеріали. Всі ці документи прийнято практично одноголосно. На цьому порядок денний було вичерпано.

Іван ДМИТРЕНКО.

Про серйозні порушення виконавчими структурами чинного законодавства, що стосується інформаційної сфери

ЗАЯВА Верховної Ради України

Вже вкотре припинено радіотрансляцію пленарних засідань Верховної Ради України. З сесійного залу вивезено знімальну техніку Національної телекомпанії України.

Цю демонстративну акцію здійснено 12 травня 1999 року, в день, коли відбувалися парламентські слухання «Інформаційна політика: стан і перспективи». Напередодні, на першому засіданні цих слухань, керівники органів виконавчої влади, національних теле- і радіомовної компанії запевняли народних депутатів України у прагненні до тісної конструктивної співпраці, в своїй готовності діяти за нормами та вимогами законодавства про свободу слова та інформаційну діяльність.

На жаль, парламентські слухання засвідчили те, що у нашій державі обмежується свобода слова, чиниться тиск на засоби масової інформації. З наближенням президентських виборів цей тиск, спроби інформаційної блокади політичних опонентів нинішнього курсу уряду і Президента України все гостріше відчуває на собі й парламент.

Упродовж тривалого часу під всілякими штучними приводами керівництво Національної телекомпанії України нехтує рішення Верховної Ради України про висвітлення її діяльності. Натомість доступ до інформаційного простору отримують майже виключно представники лише тих політичних сил і чиновники виконавчої влади, які намагаються звинуватити законодавців у поглибленні нинішньої економічної і соціальної кризи.

Розпочата на державному телебаченні стосовно парламенту попереднього скликання кампанія його дискредитації і замовчування діяльності нині набуває ще ширшого розмаху і проявляється вже й у діях керівництва Національної радіокомпанії: припинено трансляцію пленарних засідань Верховної Ради України. Ці протиправні дії не знаходять належної оцінки ні у Президента як гаранта Конституції України, ні в уряді, ні у Генеральної прокуратури.

Мало того, фактично одразу після прийняття Конституції України її основні положення, що гарантують право громадян України на інформацію, заборону будь-якої цензури, почали ревізуватися, а ЗМІ послідовно підпорядковуватися Президенту та органам виконавчої влади.

Так, вже 13 листопада 1996 року указом Президента «Про Міністерство інформації України» конституційний орган — Державний комітет телебачення і радіомовлення України було підпорядковано Міністерству інформації України і перетворено на проміжну ланку між Міністерством і державними телерадіоорганізаціями. При цьому призначення керівника міністерства відбулося на порушення і всупереч Конституції.

Послідовно проводячи лінію одноосібної зміни державної політики в галузі телебачення і радіомовлення, гарант додержання Конституції, прав і свобод людини вийшов за її межі і указом від 14 грудня 1996 року підпорядкував безпосередньо собі міністра інформації України.

Одним із чергових порушень Основного Закону у цій сфері було перетворення Кабінетом міністрів на виконання указу Президента України від 16 вересня 1998 року державних підприємств телебачення і радіомовлення, майно яких не підлягає приватизації, на акціонерні товариства і зміна у зв'язку з цим їх форми власності. Призначення керівників цих підприємств здійснено Президентом також поза межами його конституційних повноважень.

Всупереч своїм конституційним обов'язкам, Президент України заблокував діяльність конституційного органу — Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, не призначивши половину її складу.

Наслідком таких кроків Президента з «удосконалення державного управління інформаційною сферою» стало порушення прав громадян України на інформацію, в тому числі у зв'язку з припиненням на порушення Закону призначеними Президентом України керівниками теле- і радіокомпаній висвітлення діяльності Верховної Ради України.

Прикметно, що інформаційна блокада парламенту посилилася напередодні чергових слухань України у Парламентській Асамблеї Ради Європи, у переддень зустрічі глав держав Центральної Європи у Львові, після негативної оцінки міжнародними неурядовими організаціями ситуації із свободою слова у нашій державі.

Створюється враження, що окремі владні особи і певні політичні кола, заявляючи про прагнення до злагоди, насправді бажають дестабілізації політичної і економічної ситуації з метою наступного вже задекларованого на порушення Конституції України розпуску парламенту, обмеження конституційних прав громадян і встановлення одноосібного правління.

Верховна Рада України заявляє про свій рішучий протест з приводу утиску свободи слова по відношенню до єдиного органу законодавчої влади у державі, звертається до Президента України і Кабінету міністрів України з вимогою безумовного виконання чинного законодавства для нормалізації ситуації по висвітленню парламентської діяльності державними друкованими і електронними засобами масової інформації, звертає увагу Генеральної прокуратури на відсутність контролю і реагування на факти порушення чинного законодавства щодо свободи слова в Україні.

За умов подальшого ігнорування законних вимог парламенту з боку виконавчої влади Верховна Рада України залишає за собою право вжити адекватних передбачених Конституцією і законами України заходів і довести це до широкої громадськості, міжнародних організацій з метою визнати ситуацію із свободою слова в Україні як таку, що утискує права і свободи громадян, становить загрозу розвитку засад парламентаризму, шкодить загальноєвропейським ідеалам демократії і прогресу.

м. Київ, 14 травня 1999 року.

Ідемо до господаря

Самоврядування: досвід

Чого-чого, а скарг у нас доволі. Найболючіші питання, звісно, — соціально-економічні негаразди: безробіття, заборгованість у зарплаті і пенсіях, затримка з виплатою субсидій. Людям так допікає, що вони не просто скаржаться, а й на всі заставки «чистять» усе начальство — аж до гаранта Конституції, зрозуміло. Та найбільше на горіхи перепадає місцевій владі — вона найближче.

Тож мене насторожила майже цілковита відсутність скарг із Середино-Будського району. Парадокс: найслабкіший економічно і найбідніший щодо промисловості регіон, а скарг майже немає. Почав копати глибше — така само картина спостерігалася і минулими роками.

Г. Левенко.

— Таке враження, ніби серединобудці самотужки створили в себе оазис загального благоденства. І розкошують у ньому?

— На жаль, живуть вони в одному вимірі з нами, з усіма проблемами, — сказав перший заступник голови Сумської обласної ради Юрій Добровольський. — За попередній рік заборгованість у пенсіях і зарплаті зросла там більш як удвічі і становить близько 6 мільйонів гривень. Щойно в районі потроху почали гасити минулорічний серпневий борг...

— А по пошті цього не скажеш. Либонь, зневірившись у підтримці з боку області, закидали скаргами столицю?

— І знову холодно.

— Тоді одне з двох: або керівники в районі просто херувими, або навпаки — так зашугали народ, що вже скаржитись боязно.

— Ні перше, ні друге. Все простіше. Є в Середино-Буді Григорій Макарович Левенко. Біля районного керма беззмінно 15 років. Рік тому його знову обрали головою райради, до того ж одноголосно. Чому? Даруйте за банальні слова, але краще не скажеш: чужу біду і біль він завжди сприймає, як свої, і завше робить усе можливе, аби поліпшити життя людей...

— Обласний начальник часом не перегинає палки?

— Ні! — в один голос відповідали старогутянські ветерани, хлібороби КСП «Росія» з Уралового, пенсіонери Зноба-Новгородського, десятки інших мешканців району, з якими довелося спілкуватися.

— Звідки така одностайність?

— Левенко сам, мов та білка в колесі, безперестану крутиться і такої ж віддачі вимагає від інших, —відкрив мені секрет найавторитетніший районний ветеран, якого в повоєнні роки сам Ковпак вибрав собі у радники, Олександр Тихонович Базарний.

— Заради чого така самопожертва?

— Аби підтримати зневірених людей, не дати згаснути в їхніх збололих душах іскрам віри і надії.

— Яким чином?

— Добрими ділами. Не повіриш, але з ним зараз, не роздумуючи, піду в розвідку, — твердо мовив колишній син полку.

Я йому повірив.

... Без підтримки у цьому безталанному краї й справді не вижити. Лиха доля збиткується над ним. У 43-му гітлерівці перетворили його на Хатинь: 24 села спалили повністю, 29 — наполовину. Фашисти не жаліли ні малих, ні старих. Лише в Старій Берізці живцем закопали в землю більш як півтисячі чоловік. Однак не зломили. Поволі відтанули серцями, скинули зі своїх плечей непомірне горе, почали відбудовуватися, взялися за відродження землеробства. За останнє теж варті пам'ятника. Згідно з земельним кадастром (бідніші тільки пустелі й солончаки) їхня земля оцінюється у 40 балів, тоді як чорнозем — до 96. Але й тут дали раду: довели середню врожайність зернових до 20 центнерів. І все-таки «золоті яйця» серединобудцям «несли» льонарство і картоплярство. Та вітчизняні «реформатори» добралися й до цих галузей: за останні роки посіви льону скоротилися тут у 5 разів, картоплі — більш як у 13. Услід за ними позаторік у небуття пішли і два промислові годувальники району — єдиний в Україні Середино-Будський завод з випуску електролізерів для алюмінієвої промисловості і Зноб-Новгородський льонозавод.

Перед районом постала проблема, де взяти гроші хоча б для пенсіонерів, борги яких найвищий в Україні —понад 33?

Просити в столиці? Все одно не дадуть, пустять на передвиборний марафон.

Довго зважував Григорій Левенко всі «за» і «проти», і таки взяв курс на самостійне виживання, передусім за рахунок економічного зміцнення індивідуального сектора.

— Не лячно було отак відразу з мосту та в воду?

— Не без цього. Проте іншого шляху в нинішній ситуації немає. Якщо сьогодні ще й ради відвернуться від людей, тоді буде повний крах їхнім надіям і сподіванням.

— Противників у цієї ідеї теж вистачило? Як-не-як, самотужки тягти воза, якого навіть держава не зміла, чи не захотіла, подужати, справа, видно, не з легких.

— Ще б пак! Однак ради всіх рівнів взялися за реалізацію наміченого. І не тільки ради. Без дійової допомоги районної держадміністрації, керівників господарств і підприємств, які звалили на свої плечі матеріальне забезпечення, нам нізащо не зрушити б з місця цей економічний тягар. Виконання програми розпочали з відновлення дійного стада у приватному секторі.

Якщо за торішні січень—лютий одноосібники здали 6 тонн молока, то нині — майже 90 тонн, за що отримали понад 40 тисяч гривень «живими» грошима.

— Скажете, не такі й великі гроші, — вгадав моє запитання Григорій Макарович. — Як подивитися. Адже деякі господарі здали до півтори тонни молока. Тож отримані за нього 500—700 гривень за нинішнього безробіття і безгрошів'я чогось та варті. І стимул для інших.

— Усього рік — і п'ятнадцятикратний приріст. Не інакше виручило блюдце з блакитною облямівочкою?

— Яке блюдце? Подбали про збільшення поголів'я корів у селянських подвір'ях на 1200 голів — або у півтора разу. Пріоритет було надано багатодітним, малозабезпеченим і працездатним пенсіонерам. Розраховуватися за одержаних корівок власники будуть протягом двох—трьох років і не грошима, а сільгосппродукцією...

Успішному виконанню намічених планів сприяло також виділення радами в індивідуальне користування додатково близько півтори тисячі гектарів пасовищ і ще майже стільки сінокосів. В усіх селах району обладнали приймальні пункти. Нещодавно запровадили ще одне нововведення: за кожен зданий літр молока безплатно видають по сто грамів комбікормів. Відтак люди повірили, що програма виживання — не для звіту, а реальність. Тож нині в районі ще понад півтори тисячі сімей стоять у черзі на корів.

— Протягом року—півтора цю проблему розв'яжемо повністю, — переконаний Григорій Макарович.

До речі, в Середино-Буді люди знають: голова райради не кидає слів на вітер. Щойно почали втілювати в життя другий етап програми виживання — м'ясний. Як і на попередньому, район бере на себе зобов'язання забезпечити всіх бажаючих поголів'ям худоби для відгодівлі, необхідними кормами. Тільки встигай докладати рук. Знехтувати нагодою міцніше стати на ноги без жодних фінансових витрат може хіба що ледар з ледарів.

Утім, Григорій Макарович не обмежується лише вирішенням насущних проблем сьогодення. Сім років довелося пробивати йому ідею створення в районі Деснянсько-Старогутського національного державного парку площею 16 тисяч(!) гектарів. Спочатку столичні чиновники відмахувалися: нісенітниця та й годі. Однак Левенко й не такі фортеці штурмував. Перед чиновницькою також не спасував: «Хіба для себе, для нащадків стараюся».

Передусім звернувся за допомогою до українських учених. Вони запросили до справи зарубіжних колег зі світовим ім'ям. І що б ви думали? Подужали. Проєкт створення унікального біосферного заповідника, якому не буде рівних в Європі, торік отримав статус міжнародного. До його реалізації підключилося ЮНЕСКО і навіть Міжнародний валютний фонд. Нещодавно в Середино-Буду для фінансування цього проєкту надійшли перші сто тисяч доларів.

Здавалося б, можна трохи й перепочити. Та вже захопила нова ідея: будь-що добитися від Кабміну коштів на придбання установки котонізації льону для Зноб-Новгородського льонозаводу.

— Золото під ногами, а ми руки за милостинею простягаємо, — щиро обурюється Григорій Макарович. —У єгиптян он стільки бавовни: сплять, їдять, ходять по ній, півсвіту нею забезпечують, але й вони почали створювати в себе дослідні станції для районування сортів льону. Ми ж чомусь з усіх сил прагнемо знищити галузь, яка віками «несла» Україні «золоті яйця». Все це не від великого розуму. Тільки й знають товкмачити: вітчизняний товаровиробник, вітчизняний товаровиробник... Тим часом палець об палець не вдарили, щоб допомогти йому.

Владислав ЖМУРКОВ.

Коментар заступника голови Сумської обласної ради Юрія Добровольського:

— Як людина високої моралі Григорій Левенко один з перших почав витягувати сільськогосподарську «гарбу» з економічного провалля. А цього року ми взялися до справи гуртом...

Ю. Добровольський.

Донедавна переробна галузь агропромислового комплексу Сумщини забезпечувала близько 30 відсотків загальних надходжень до обласного бюджету. Сьогодні це гіркі сльози — якихось 5 процентів. Та й звідки взятися тим коштам, коли через розвал громадського тваринництва виробничі потужності місцевих м'ясокомбінатів задіяні менш як на третину. І поставити його на ноги за рік-два за відсутності фінансування — справа нереальна. Тому обласна рада намітила інший шлях виведення переробної галузі з економічної кризи. Наш теперішній стратегічний курс — орієнтація на господаря.

І це — не утопія. Адже сьогодні приватний сектор працює вдвічі ефективніше за громадський, і виробляє близько ста тисяч тонн м'ясної продукції. Коли б піднатужився, то залюбки зміг би кожен подвоїти цю цифру, звичайно, за умови, що йому допоможуть. Ми йдемо до місцевих газд на поклін не з порожніми руками, а з чіткою програмою допомоги індивідуальному сільгоспвиробнику, яку першими і почали втілювати серединобудці.

Її реалізація в цілому по області забезпечить річну поставку переробникам 50—60 тисяч тонн м'яса, близько 16 тисяч додаткових робочих місць, поповнення обласного бюджету 23-ма мільйонами гривень, гарантований прибуток кожному індивідуальному виробнику-відгодівельнику щонайменше 2 тисячі гривень.

Це перший, але не останній, серйозний крок рад області до соціального захисту населення Сумщини.

Слів багато, свободи мало

Американський Комітет захисту журналістів (КЗЖ) визнав особистого друга президента США Білла Клінтона та віце-президента Ела Гора главу держави Україна Леоніда Кучму шостим з десяти світових «ворогів преси». Разом із такими відомими «демократами», як Слободан Мілошевич (Югославія), Цзянь Цземінь (Китай), Фідель Кастро (Куба), Лоран Кабіла (Конго), Альберто Фухіморі (Перу), Хосні Мубарак (Єгипет) та інші.

КЗЖ пояснив своє рішення дуже просто і відверто: «Використовуючи закони про оподаткування і наклеп як інструмент свого ворожого ставлення до журналістів, Кучма припиняє будь-яку діяльність опозиції. Його мовчазне сприйняття жорсткого ставлення до преси зробило можливими вибухи в редакціях, напади на редакторів і репортерів, а також сприяло загальній атмосфері страху і самоцензури. Його політика оподаткування змушує друковані та електронні ЗМІ без закордонної підтримки шукати фінансової допомоги бізнесменів і політиків, котрі потім вимагають потрібних їм публікацій. Руйнівні штрафи недавно змусили закритися три газети».

До цього можна хіба що додати кілька штрихів та цифр. За часів президентства Л. Кучми в Україні було вбито, побито, піддано іншим видам тиску і залякувань, за даними Спілки журналістів, понад сто працівників ЗМІ. Дискредитованим виявився навіть український парламент: 5 травня Українське радіо припинило прямі трансляції сесії на тій підставі, що Верховна Рада, за словами нового голови Національної телерадіокомпанії України Олександра Савенка, заборгувала 500 тисяч гривень. Причина нібито й вагома, якби не одна обставина, про яку «забув» пан Савенко. А саме — парламент фінансується з держбюджету України (так записано в Конституції), і якщо йому урядові не виділяють кошти, то парламент і не платить. До того ж з'ясувалося, що парламент усе сплатив. Отже, «закрили» його, очевидно, щоб затулити рота.

Президентські вибори-99 тільки додали задушливості до атмосфери, в якій і до цього ледь животіли українські ЗМІ. Вони опинилися під багатоплановим контролем численних нововиявлених господарів — засновників і «спонсорів», що рятують від злиднів. І одночасно вимагають не інформування, об'єктивного й неупередженого, а служіння своїм політичним чи економічним інтересам.

Контроль став майже тотальним. Склалася парадоксальна ситуація, коли свобода слова нібито й задекларована в Конституції, але свободи ЗМІ немає. Тобто публічно говорити про будь-кого можна все, а от висвітлити діяльність усіх більш-менш помітних суб'єктів політичного життя на шпальтах чи в ефірі жодного мас-медіа неможливо. Не те що всіх покритикувати однаково, а навіть похвалити рівною мірою не можна. «Свій» має бути «найкращим».

А коли щось не подобається, то відразу десь «діваються» гроші на видання. А якщо не подобається владі, то в редакціях негайно з'являються податківці, контролери з Мінфіну, пожежники, санепідемстанція тощо. А найкраще діють судові позови проти ЗМІ й окремих журналістів про «захист честі, гідності й ділової репутації». І газети справді закриваються з курйозними порушеннями законодавства. Наприклад, газету «Всеукраинские ведомости» арбітражний суд присудив до сплати штрафу в сумі 3,5 млн. гривень (на той час майже 1,5 млн. дол.). Газета зникла, незважаючи на те, що її справу мав розглядати суд загальної юрисдикції, а не арбітраж.

Про ці та про інші факти й змушені були розповідати 6 травня в Києві організатори семінару «Правове регулювання свободи слова в Україні».

На восьмому році незалежності України її журналістам функціонери й адвокати з Програми правового захисту й освіти ЗМІ IREX Promedia пояснювали, як можна вберегтися від позовів. Журналістам, які доклали чимало зусиль до того, щоб Українська незалежна держава взагалі з'явилася на карті світу, пояснювали, як школярам, що від сваволі влади й «грошових мішків» треба захищатися юридичними, правовими способами. Згадана програма виникла на американські гроші тільки для того, щоб ознайомити з юридичними азами журналістської діяльності. Бо складалося таке враження, що журналістів тому й не вчать грамотно захищатися, щоб легше з ними можна було боротися.

Дуже схоже, що українські можновладці так і не зрозуміли, що свобода слова, вільне функціонування мас-медіа — це атрибут демократичного суспільства, який треба забезпечувати не тільки на папері, а й у реальному житті. Прес-секретар Президента Олександр Мартиненко заявив, що Л. Кучма збирається оскаржувати рішення КЗЖ, можливо, навіть через суд. До того ж Президент звично «перевів стрілки» на парламент: мовляв, якщо комусь набридають податківці, то звертайтеся до Верховної Ради, яка за Конституцією визначає основи податкової політики. І це справді так. Тільки от керівника податкової служби призначає Президент.

Не розуміє виконавча влада, що вже в червні цього року Рада Європи розглядатиме виконання Україною її зобов'язання забезпечувати свободу слова. Розглядатиме нарівні з питанням скасування смертної кари, бо для європейців обидва ці питання — рівнозначні.

Тож і може так статися, що коли Україну «попросять» з Ради Європи як «демократичного двієчника», то свободу слова українським журналістам знову доведеться опановувати в підпіллі...

Володимир СКАЧКО.

Довір'я людей здобувають тільки ділом

До відома народних депутатів України

Шановні народні депутати України

Чергове засідання Депутатського клубу народних депутатів України «Парламент» у Верховній Раді України відбудеться 20 травня 1999 року о 18 годині в актовому залі Будинку комітетів Верховної Ради України по вул. Банковій, 6 — 8.

Рада Всеукраїнської профспілки народних депутатів України.

Тел./факс 254-00-85.

Термін закінчується. На півдорозі

Висуванець тижня

Вчора у Львові розпочалася зустріч президентів країн Центральної та Східної Європи. Його учасники зібралися разом, щоб обговорити шляхи європейської інтеграції, спільні дії щодо вирішення регіональних проблем. Але головна тема саміту — «Людський вимір загальноєвропейської та регіональної інтеграції і його роль у будівництві нової Європи». А у зв'язку з кризою в Югославії постає й така проблема: вільний розвиток і забезпечення прав національних меншин як засіб запобігання міжнаціональних конфліктів.

Президент України Леонід Кучма прибув до Львова напередодні саміту. І, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», виступаючи перед студентами Львівського державного університету, він дав зрозуміти, що має намір знову боротися за пост президента. Як заявив Леонід Кучма, він не має морального права «кинути на півдорозі те, що було зроблено за ці 5 років»: «Я впевнений, що Україна має йти європейським шляхом, а зміна президента — це зміна політичного курсу. Я не маю права цього допустити».

Ювілеї тижня

І в космосі потрібна істина

(Початок на 1-й стор.).

Керівник президентської адміністрації М. Білоблоцький зачитав привітання від Л. Кучми та вручив нагороди керівництву й провідним ученим інституту. Президентської відзнаки ордена «Ярослав Мудрий» V ступеня удостоєний директор Інституту держави і права Ю. Шемшученко. Відзнаки Кабінету міністрів України вручив віце-прем'єр-міністр В. Смолій. Нагороди та цінні подарунки визначним право- та державознавцям було вручено також від Київської держадміністрації та Київради, державного комітету з науки та інтелектуальної власності.

Тиснуть телефонним правом

Слухання тижня

Реальної свободи слова в України нема. Формально є правова база діяльності ЗМІ, але насправді діє не закон, а «телефонне» право і правило «лому». Такий підсумок тридённої дискусії парламентських слухань з інформаційної політики, що тривали у Верховній Раді 11—13 травня, зробив голова Комітету з питань свободи слова та інформації Іван Чиж. Хоча нині інформаційне поле регулюють більш як десять чинних законів, нема поваги до них на всіх рівнях влади.

Інформаційний простір зазнає тиску і через президентську передвиборну кампанію.

Проте Верховна Рада має, за словами І. Чижа, затвердити статути теле- і радіокомпаній, прийняти закони про захист суспільної моралі, про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку, про радіочастотні ресурси. Нині в комітеті «на виході» 20 законопроектів.

Відповідаючи на запитання стосовно намірів керівництва парламенту позбавити журналістів окремих ЗМІ акредитації, І. Чиж зазначив: ідеться не про позбавлення акредитації, а про намір фінансувати висвітлення діяльності Верховної Ради через держзамовлення. І не виключено, що це замовлення виконуватиме не Національна телерадіокомпанія на УТ-1, а інші канали.

Юліана ШЕВЧУК.

Бути нам країною високих технологій

15 травня — День науки

Тепер уже зрозуміло, що для цього традиційного побажання вітчизняній інтелектуальній еліті є серйозні підстави. Виступаючи в Києві на передсвятковому засіданні представників наукових і ділових кіл, що вже стало традиційним, голова Комітету Верховної Ради з питань науки й освіти, академік Національної академії наук Володимир Семиноженко наголосив: «Зроблено дуже важливі законодавчі кроки, завдяки яким процес перетворення України на науково-технологічну державу став необоротним».

Зокрема, з'явилися певні державні гарантії, які стримують «відплив інтелекту» та сприяють активнішому сприйняттю в суспільстві результатів наукових розробок, їх запровадженню у виробництво. Закріплено пріоритетність науково-технічної й інноваційної діяльності, яка безпосередньо впливає на утвердження суверенітету країни. Тепер кардинально змінюється й ставлення до професії наукового працівника. Її престижність, безперечно, дозволить зупинити розпад наукового потенціалу.

А на розгляді у Верховній Раді — ще низка законопроектів, які закріплюють і розвивають ідеї прогресу й творення у вітчизняній науці. Саме в цьому, на думку Володимира Семиноженка, — найбільший ККД діяльності законодавчого органу за останній час.

Фіналісти визначилися

У палаці «Олімпія-хол» чемпіонат світу з хокею

*Хокей. Чемпіонат світу. Норвегія. Півфінали. Другі матчі. **Чехія — Канада. 6:4 (перша зустріч — 1:2).** Овертайм — 0:0. Штрафні кидки — 4:3. **Фінляндія — Швеція. 1:2 (3:1).** Овертайм — 1:0. Отже, до фіналу (матчі відбудуться сьогодні і завтра) вийшли збірні Фінляндії та Чехії.*

Повідомлення тижня

Від Європи віє холодом

17—20 травня в Україні очікується чергова хвиля холодного повітря з півночі Європи.

При цьому можливі заморозки на поверхні ґрунту, а також у повітрі, переважно в західних та північних областях України.

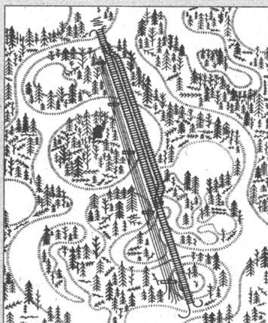
Короткочасне потеплення настане в п'ятницю-суботу. Заморозки інтенсивністю 1—4 градуси морозу зберігатимуться лише в східній частині України, повідомляє Гідрометцентр.

А шахтарі продовжують наполягати

У Краснодоні відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, фінансів та банківської діяльності. Предметом розгляду став стан фінансування вугільної галузі та використання бюджетних коштів. Не секрет, що шахтарі вважають суму, передбачену державним бюджетом для потреб галузі на 1999 рік — 1,6 мільярда гривень, недостатньою і наполягають на її збільшенні принаймні удвічі.

Дошка пошани

Надбання пішло не навмання

Анатолій Матвієнко, народний депутат України, лідер НДП:

— Навряд чи він (Л. Кучма. — Черг.) узагалі розуміє, куди має вести націю. Масштаб цієї особистості не відповідає потенціалу країни, її ролі в світі. Я не хочу його кривдити, це символ держави, суспільне надбання, воно таке, яке є...

ВІД ЧЕРГОВОГО:

Водить націю не обов'язково масштабна особистість. Он Сусанін — миршавенький чоловічок, а куди завів!.. Отож, не кривдіть наше надбання. Воно таке, яке є...

Путній кадр

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету. Його подільник Юзик дулом маузера креслить долі схему розбудови держави.

Кіндрат зиркає на схему:

— Юзику, я щось не бачу виконавчої гілки влади! Прем'єра там якогонебудь...

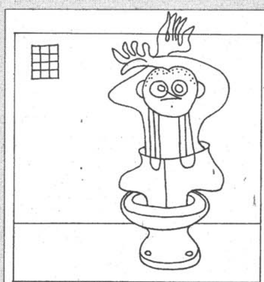
— Ех, Кіндрате, якби нашим президентом був Борис Ельцин, ми б, може, вже й намацали путнього прем'єра...

Посадіть Розу...

Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів».

Сеня вистромив голову у загратоване вікно і скандує першотравневе: «Мир, труд, май! Дайош Сталіна в Президенти!»

Коли це чує позаду голос:

— Это ви товарищ Сеня?!

Сеня зіскакує з підвіконня, підсмикує до пупа галіфе:

— А ти хто такий?

— Я спрашиваю, ви товарищ Сеня?! Я — Сталин!

— Ти — Йосип Віссаріонович?! — Сеня бочком підступає до невисокого, із дзюбаним обличчям чоловіка і смикає його за вуса.

— Ге, якщо ти Сталін, то я — Роза... Люксембург!

— Вот и харашо, товарищ Сеня-Роза! Значит, саду —цвесть!.. Посадите Розу!

З-за спини Сталіна виринає гурт відморожених придурків. Вони хапають Сеню, встромляють його в унітаз, засипають землею, а затим, ставши кружка, підживлюють грунт...

— Ай-я-яй, как харашо пахнешь!

— Сталин мружить очі. — Лублу Розу — царицу цветов!..

І вже виходячи з палати, Сталін кидає:

— Когда распустится — срэжьте бутон... На демонстрацию пойдем!

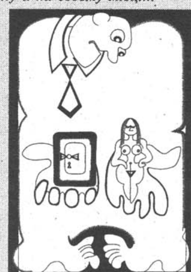
У місцях не дуже віддалених

Віктор Суслов, народний депутат України, голова тимчасової парламентської комісії з перевірки роботи Національного банку України:

— Я б у цій ситуації, на місці Ющенка, подав у відставку...

ВІД ЧЕРГОВОГО:

Так у чому ж справа, Вікторе Івановичу? Вам можна подати у відставку й на своєму місці!..

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Воно таке, яке є...

Кличуть Канів, Корсунь, Чигирин...

Анонс тижня

Цьогорічне міжнародне Шевченківське літературно-мистецьке свято «В сім'ї вольній, новій», присвячене 185-й річниці від дня народження Тараса Шевченка, відбудеться на його батьківщині — черкаській землі. Тисячі шанувальників Кобзаревого слова щороку приїздять з усіх куточків України до місць, освячених генієм Тараса. Про те, як відбуватиметься перебіг святкових подій нинішнього травня, — розповідь нашого кореспондента.

Прелюдією до урочистого відкриття літературно-мистецького свята стане традиційний обласний конкурс кобзарського мистецтва, який розпочнеться 20 травня у районному Будинку культури Канева. У заключному концерті конкурсу візьмуть участь його переможці, а також відомі бандуристи та кобзарські колективи України.

Наступного дня прибуде з Києва теплохід з членами оргкомітету та гостями Кобзаревого свята. Після відкриття дійства на Чернечій-Тарасовій горі і відвідання літературно-меморіального музею Тараса Шевченка учасники свята зможуть оглянути виставку творів майстрів народного мистецтва, послухати концерт провідних мистецьких колективів України.

Того ж дня о 15 годині у Корсуні-Шевченківському буде відкрито пам'ятник великому Кобзареві. А ввечері у селі Шевченкове Звенигородського району відбудуться урочисті збори і концерт, присвячені ювілейній річниці поета і 60-річчю від дня створення літературно-меморіального музею Т. Шевченка.

Вранці 22 травня у день перепоховання великого сина українського народу з чужини в рідну землю у Каневі від Успенського собору розпочнеться піший хід «Останнім шляхом Кобзаря». Біля могили Тараса Шевченка прозвучить реквієм.

У другій половині дня учасники свята відвідають Чигирин, Суботів, Холодний Яр, де ознайомляться з історичними і пам'ятними місцями Черкащини. Останні акорди міжнародного свята прозвучать у неділю, 23 травня, в обласному центрі. Втім, логічним завершенням Шевченкових оглядин стане творчий звіт професійних і самодіяльних мистецьких колективів Черкащини, відкриття 5 червня виставки «Серце України — Шевченків край» у Національному палаці «Україна».

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Плани тижня

Парламентські слухання

Комітет Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту в червні ц. р. проводитиме парламентські слухання «Практична діяльність органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування щодо реалізації Закону України «Про сприяння соціальному становленню і розвитку молоді в Україні».

Мета слухань — аналіз стану дотримання вимог закону щодо забезпечення прав і свобод молодих громадян для життєвого самовизначення, духовного і фізичного розвитку. Планується розглянути питання про працевлаштування молодих громадян, ефективність і доступність для молоді медичного обслуговування, набуття обов'язкової середньої освіти, реалізації програм та заходів у сфері духовного і фізичного розвитку молоді.

За підсумками слухань буде підготовлено рекомендації з удосконалення механізму формування та реалізації державної молодіжної політики.

Комітет звертається до всіх небайдужих до проблем молоді громадян, органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування, громадських організацій з проханням надсилати свої пропозиції і побажання до слухань за адресою: **252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5, Верховна Рада України, Комітет з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту.**

В Європі — Флобер та Сенкевич, а в нас — Панас Мирний

До 150-річчя видатного прозаїка

Ювілей тижня

Його життя — переплетіння сюжетів, гідних пера романіста пригодницького жанру. Адже уявіть собі, що дійсний статський радник (в табелі про ранги відповідав військовому званню генерала) Полтавського казначейства Панас Рудченко поза службою був письменником, який обрав собі псевдонім Панас Мирний і видавав книжки за кордоном. Ми їх добре знаємо. Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні» побачив світ у Женеві. Не менший успіх мали роман «Повія» та інші твори.

Сьогодні чомусь виникають дискусії навіть серед поважних літературознавців на тему «Чи відповідала вимогам часу проза Панаса Мирного?».

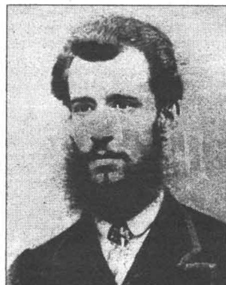
Сучасна українському письменнику культурна Європа тоді зачитувалась романами Г. Флобера, Г. Сенкевича, В. Гюго, Е. Золя... Колонія Російської імперії — Україна, зрозуміло, жила своїм життям. Його й змальовував класик вітчизняної літератури. І робив те так майстерно, що його книги увійшли до світової скарбниці.

Додамо, що Панас Мирний перекладав з англійської, зокрема «Короля Ліра» В. Шекспіра та поезії американця Г. Лонгфелло.

А його роздвоєність у житті була продиктована тодішньою жорстокою ситуацією щодо усього українського — мова (й зрозуміло — література) 40-мільйонного європейського народу російським царатом була заборонена!

Драматично склалася й доля родини прозаїка-генерала. Дружина його тяжко нездужала. Старший син Віктор, офіцер російської армії, загинув у першу світову війну. Третій, найменший, — Леонід, курсант військового училища, побувавши в різних ворогуючих арміях, заплутавшись у політичному вирі подій революції 1917-20 років, покінчив життя самогубством. Михайло —середній син — до своєї кончини був директором Полтавського музею імені батька. Він загинув на фронтах другої світової війни.

P. S. Як нещодавно повідомила редакцію співробітниця музею В. Шемчук, вперше за всю історію існування меморіалу Панаса Мирного полтавчани до ювілею класика відремонтували історичну садибу.

Віталій АБЛІЦОВ.

За лаштунками конфлікту — певні сили, якими, схоже, рухають політичні та фінансові інтереси

Хитрий трюк на реальне утримання?

Скандал тижня

Ця історія, що затягнулася, поступово набирає форм детективного, пригодницького жанру, в якому часом присутні дух авантюризму, комедії, а то й фарсу...

Скандал з приводу конфліктної ситуації навколо СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ», схоже, ніяк не може вгамуватися. І хоча в засобах масової інформації вже промайнуло повідомлення про те, що голову Ради директорів СП О. Сотникова звільнено з посади, яку він обіймав, це питання залишається риторичним.

Чи справді пан Сотников більше не керує СП? Чи справді його звільнено з посади голови Ради директорів СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ» і де він тепер? Звернемося до фактів.

Ключ до розгадки цієї головоломки дав сам пан Сотников, коли ще 20 січня 1999 року він надіслав листа генеральному директорові СП панові Че. В цьому документі він підкреслив, що рішення, прийняте зборами акціонерів, не може скасувати ні голова ДЕУ, ні міністр, а тим паче робоча група.

А як тоді коментарі та повідомлення глави Запорізької облдержадміністрації Є. Карташова та заступника міністра Мінпромполітики В. Ляшова на зборах Ради директорів СП 5 травня 1999 року про те, що пана Сотникова звільнено з посади, а О. Папашева призначено головою Ради директорів СП?

Згідно з українським законодавством, є лише дві можливості звільнити О. Сотникова з посади, яку він обіймає. Перша — якщо його заяву про відставку буде прийнято Кабінетом міністрів. Друга — якщо на те буде рішення Ради директорів «АвтоЗАЗу». Але в обох випадках є виняток: його не можна звільняти, поки він перебуває у відпустці.

Але ж бо О. Сотников поїхав у відпустку після того, як подав заяву про звільнення, але до того, як Кабінет міністрів прийняв його відставку.

Не треба бути Шерлоком Холмсом, щоб припустити, що О. Сотников, судячи з його поведінки, таким чином протидіє будь-якому можливому суперникові або претендентові на своє крісло...

Крім того, Рада директорів «АвтоЗАЗу» прийняла рішення про звільнення висококваліфікованих фахівців: М. Євдокименка — заступника директора, який був одним із кандидатів на пост голови Ради директорів, М. Ластовецького — радника, який очолював проект СП ще задовго до його заснування, М. Коваля — радника голови Ради директорів та інших.

То чому тоді пан Папашев робить вигляд, що він є головою СП, тоді як десяток юристів можуть дати з цього приводу кваліфіковану консультацію і пояснити, що він є лише виконуючим обов'язки голови, призначеного самим паном Сотниковим до того, як той поїхав у відпустку, та тимчасово затвердженого Радою директорів?

А чи не є все це добре організованим спектаклем з метою створення видимості звільнення нашого головного героя? Чи це хитрий трюк, що передбачає напівлегальне, але реальне утримання поста голови Ради директорів та тимчасове керівництво СП із-за куліс?

Якщо все вищесказане відображає реальну картину того, що відбувається, і спрямовано на те, щоб ввести в оману іноземного інвестора, громадськість, керівництво країни, то це навряд чи підніме імідж його організаторів, а може лише погіршити стосунки з найбільшим інвестором України, заблокувати подальший розвиток проекту. Тільки хто від цього виграє?

Повідомлення представників українського уряду про звільнення О. Сотникова свідчить про фактичне визнання факту, що він допустився помилок в управлінні СП. Це спричинило початок судового процесу в арбітражному суді Нью-Йорку, порушення ним обіцянок, що призвело до виникнення недовіри серед акціонерів та керівників СП, вчинення низки дій, які завели зрештою управління СП у глухий кут, необгрунтованого витрачання коштів на рекламну кампанію та ін.

Стає цілком очевидно: єдиною можливістю спростувати ці підозри, що виникли через вищевикладену таємничість, будуть негайні дії для юридичного підтвердження зроблених заяв та винесення офіційного рішення про звільнення О. Сотникова з посади голови Ради директорів.

Борис СОМАРІН.

Засідання тижня

Є перший претендент

Уперше за свою історію існування Центрвиборчком зібрався в повному складі. Як відомо, Верховна Рада лише недавно дообрала для повного складу ЦВК трьох його членів.

Першим питанням на засіданні члени ЦВК розглянули і затвердили форму підписного листа на підтримку претендента на кандидата в Президенти України.

Відтак починається перший активний етап президентської виборчої кампанії, яка згідно з законом має стартувати за 170 днів до виборів. Отже, після реєстрації претендентів у ЦВК можна починати збирати підписи згідно з затвердженою формою.

Підписний лист має кілька особливостей. Наприклад, дані про претендента та відомості, ким він висувається, будуть виконані друкарським способом під час виготовлення листа. До підписного листа також заноситься інформація про особу, яка збирає підписи.

Кожному претенденту буде видано необхідну кількість листів плюс 25 відсотків понад мільйон примірників, приблизно 60 тисяч листів додатково.

На час засідання до ЦВК на розгляд від київських виборців надійшли перші документи на реєстрацію претендента на кандидата в Президенти України. У цих документах його ім'я —Леонід Данилович Кучма.

На засіданні було також розглянуто рекомендації (роз'яснення) щодо порядку збирання підписів виборців на підтримку претендента, на кандидата у Президенти України і передачі підписних листів до Центральної виборчої комісії, а також затверджено форми виборчих документів по виборах Президента України.

Частину цих документів буде опубліковано в «Голосі України».

Анатолій КАРАСЬ.

Отже, 22 травня — як завжди

Олександр МОРОЗ: «Прейскурант не додається, але певен: розцінки невисокі»

***У** редакції газети «Сегодня» відбувся «круглий стіл» з Олександром Морозом, народним депутатом, головою Соціалістичної партії України. Передумова була відома: порозмовляти, надрукувати у вигляді інтерв'ю.*

На практиці виявилося — друкувати не можна, бо... демократія, свобода слова.

На прохання депутата, враховуючи актуальність теми розмови й інтерес до неї читачів, розміщуємо матеріал у нашій газеті (запитання ставив кореспондент газети «Сегодня» Юрій Бутусов).

— Раніше слідами виступів Мороза їздила Наталя Вітренко. А нині напередодні виборів ви самі опинилися в США одразу слідом за Кучмою. Здається, на ТБ такі маневри мають назву контрпрограмування?

— Я ніколи не йшов і не піду слідами Леоніда Кучми. На відміну від Президента, я не брав участі в святкуванні 50-річчя НАТО у Вашингтоні, а прибув, щоб прочитати лекцію щодо сучасного стану України. Вів зустріч у інституті Кеннона колишній посол США в Україні Міллер, зібралися представники американського держдепартаменту, Ради нацбезпеки, політологи, журналісти.

— І що ж хорошого ви їм розповіли про наше життя?

— Правду сказав, що немає нічого втішного. Усіх дуже цікавив політичний розклад в Україні напередодні президентських виборів, шанси кандидатів. Я ще раз наголосив перед американцями, що існуючий сьогодні в Україні режим вичерпав себе, оскільки заснований на порушеннях Конституції, розкраданні й утискуванні свободи слова. То чи варто рятувати кредитами те, що вже нежиттєздатне?

— Зрозуміло, що ви там, на Заході, усіх зачарували, але... якщо Президентом оберуть Мороза, чи не заморозить його власна «лівоцентристська» сутність відносини України з її нинішніми міжнародними кредиторами?

— Таке саме запитання мені ставили вашингтонські співбесідники, і я відповів: відносини з МВФ будуть цивілізованими. Я запропоную закордонним кредиторам чіткий план відстрочки виплат відсотків за зовнішніми боргами України. Враховуючи передінфарктний стан вітчизняних фінансів, це єдиний реальний шлях для західних банкірів одержати назад свої гроші, до того ж з прибутком. Нині очевидно, що на зміну грабіжницьким «трастовим пірамідам» і «пірамідам держоблігацій» прийшла куди руйнівніша «кредитна піраміда». Нові борги йдуть майже повністю на покриття відсотків за старими боргами. Що на тлі нереформованої економіки, тотального розкрадання у вищих ешелонах влади спричиняє для країни катастрофічні наслідки. Захід це усвідомлює. Американці зрозуміли, що руйнування української економіки за «болгарським варіантом» невблаганно насувається при збереженні нинішнього курсу. Адже щоб Україна нині збанкрутіла, досить лише вибити кредитного стільця з-під рахітичних ніжок національної фінансової системи.

— Якого кандидата на наших виборах підтримають американці? Коротше кажучи, видасть МВФ кредит нинішній владі до жовтня чи після — можливо, вже іншим хазяям, на кшталт вас?

— Я ще не радився з Клінтоном з цього приводу, й не в курсі, за кого саме він «вболіватиме». Як тільки дізнаюся, повідомлю вам. А якщо серйозно — судячи з перебігу переговорів між урядом і МВФ, можна припустити, що американці приймуть половинчасте рішення. Припустимо, з обіцяних раніше 700 млн. дол. кредиту нададуть до виборів не більше двох частин на суму приблизно 400 млн. дол, інші —після жовтня. Загалом, треба зазначити, що величезний зовнішній борг України опосередковано перетворив найбільші світові банки на важливий чинник президентських перегонів. Іноземні позики під гарантії уряду, видані довільно комерційним та державним структурам, нині змушений обслуговувати бюджет. А це фантастична сума — 2,4 млрд. дол.! Народ має розплачуватися за те, що купка шахраїв поклала ці гроші до своєї кишені, причому з допомогою уряду. В Україні нині діє золоте правило: розкрадачів — не судять! Спокійно сидять такі діячі й у Верховній Раді, і з надривом «борються» за «простих людей». Один вкрав кілька десятків мільйонів доларів, і тепер «відроджує регіони». Другий —приблизно стільки ж, і входить до партії, яка більше за всіх «страждає» через те, що селянам не дають казенних грошей для посівної. Кажуть, приїздила до нас не так давно Олбрайт, і у розмові з одним нашим вищим керівником прямо запитала: «Скільки вам треба ще дати кредитів, аби ви припинили красти?» Ось як насправді нашу «багатовекторність» оцінюють!

— Їй відповіли?

— У наших державних діячів не заведено відповідати на наївні запитання... Та й що було казати, коли деяким найближчим радникам нашого Президента офіційно відмовили у праві на в'їзд до США й країн Євросоюзу, як особам з, м'яко кажучи, «підмоченою» репутацією. На такому тлі нічого не залишається, як елементарну протокольну ввічливість подавати як «дипломатичний прорив» чи здобуття чергового «стратегічного партнера».

— Гуляє така байка, начебто, коли ви станете Президентом, то насамперед дасте розпорядження закрити аеропорти — щоб дехто з «владою обласканих» одразу потрапив до материнських обійм нашої виправної системи. Кажуть, ви вже заготували відповідний проект указу й щовечора його новими прізвищами поповнюєте...

— Поки це чутки, але нехай крадії не сподіваються уникнути відповідальності перед народом. Не всі нинішні тіньові «світила» добіжать до аеропорту, а кого треба — й за кордоном дістанемо. Цікаво, що невблаганність перемін очевидна для самих «вірнопідданих» діячів. До мене кілька днів тому підійшов один усім відомий високопоставлений державний муж й на повному серйозі сказав: я, мовляв, Олександре Олександровичу, коли вас оберуть Президентом, три дні сидітиму вдома, нікуди не полечу. У сенсі, що сумління в нього чисте перед законом. Я хочу усім таким прохачам заявити заздалегідь: ніяких потрясінь чесній людині не буде, навпаки — стабільність. Але ми розберемося за законом з кожним. Злодій має сидіти у в'язниці, й об'єктивне розслідування чекає на кожну сумнівну оборудку. Гарантую, що жоден «скандал» не «прикриватиме» ані Генпрокуратура, ані МВС. Президент має лише контролювати сувору законність роботи правоохоронних органів.

— Переходячи до внутрішньої передвиборної політики, давайте визначимося щодо ваших найвпливовіших конкурентів. Насамперед, які у вас зараз стосунки з Леонідом Кучмою?

— З Кучмою? Регулярно спілкуємося... по телевізору. Особливо зворушують демонстрації його захмарних рейтингів популярності. Один з його консультантів підказав, що коли перше місце у соцопитуваннях «застовбити» за нинішнім Президентом, то це переконає виборців — мовляв, якщо «більшість» Л. Кучму підтримує, то треба за нього знову проголосувати. Нісенітниця! Прості люди чудово розуміють, у чому саме причина нашого злиденного становища, і якщо вдома на хліб не вистачає, то рейтингами дітей не нагодуєш. Бо протягом п'яти років Л. Кучма мав винятковi повноваження для втручання в економіку й політику. І єдине, у чому за цей час спостерігається стабільність роботи наших властей — це боротьба з політичними противниками. Я читаю доповіді адміністрації Президента з внутрішньої політики, напевне, раніше, аніж їх приносять на стіл Леоніду Даниловичу. Найбільше забавляють, звісно, плани боротьби зі мною. Взагалі читати про себе дуже цікаво, а там ще такі шедевральні звороти, на кшталт «розсварити Мороза з іншими лівими кандидатами», «внести сумніви у достовірність соціалістичного курсу Мороза» та ін. — найкращі за будь-який детектив. Поряд список ЗМІ, через які таку інформацію пропускають. Шкода, прейскурант не додається, але певен: розцінки невисокі.

— Але «сумніви в достовірності» вашого «соціалістичного курсу» промайнули серед перших і в газеті, що не належить до проурядових, бо вона підтримує на своїх сторінках іншого можливого кандидата в Президенти — Євгена Марчука.

— Ми уклали з Євгеном Кириловичем, умовно кажучи, «джентльменську угоду про ненапад». Гадаю, вона витримуватиметься обома сторонами.

— Хвацько. А хто вам передає інформацію з адміністрації Президента — соціалістичне підпілля, платна резидентура?

— Там немає підпілля, але є «гросмейстери», які грають водночас на всіх дошках і за чорних, і за білих. В інтересах свого майбутнього вони працюють і на Президента, і на опозицію теж, так би мовити, «багатовекторність» демонструють.

— Якщо ви в курсі всіх справ на Банковій, то назвіть вартість президентської кампанії.

— Чув, 2,5 млрд. доларів плановано зібрати. Тільки ви, будь ласка, цього не пишіть, бо це цілком таємна інформація, і мені не хотілося б підвести Леоніда Даниловича! Адже насправді на нього ніхто стільки не витратить.

— Як вплине на вибори відсутність свободи слова в Україні?

— Безумовно, не в кращий бік вплине. І в цьому величезний недолік нашого суспільства. Без вільних ЗМІ не можна казати ні про демократію, ні про громадський контроль за діяльністю влади. Та несамовитість, з якою нинішній режим воює із журналістами, і та покірність, з якою журналісти цьому підкоряються, лише свідчать про його слабкість і слабкість демократії в Україні. Адже в тому самому Вашингтоні яскраво оформлені спогади Моніки Левінськи продаються за якихось сотню метрів від Білого дому, і нікому не спадає на думку розглядати це як зазіхання на національну безпеку країни. А в нас «неправильне» запитання журналіста на пресконференції може тут-таки перетворитися на втрату «потрібної політичної орієнтації», що спричинить цілковите позбавлення права надалі взагалі ставити будь-які запитання. Гадаю, війна з журналістами вдарить по владі бумерангом.

— А якби скандал з якоюсь там українською Монікою зачепив особисто вас, після того, як ви станете Президентом? Ви на її мемуарах свої автографи ставитимете?

— У цьому запитанні є дві сторони. Відповідаючи по суті, гарантую: якщо я буду Президентом, то ніколи не принижуся до ручного управління газетами і телеканалами. А щодо людської етики — кожний політик проходить свою школу, і те, через що пройшов я, моя сім'я, і робота навчили до 55 років не відволікатися від поставлених цілей. Це єдиний спосіб не забруднитися і не зруйнувати тим самим певні ідеали в суспільстві.

— З позиції сьогодення оцініть, наскільки реально висування лівими єдиного кандидата. Чи ви голоси виборців «розтягнете на трьох» з Ткаченком і Симоненком?

— Я знаю Олександра Миколайовича Ткаченка ось уже тридцять років, і я ще жодного разу не засумнівався у твердості його слів. Він сказав: «Я не балотуватимуся в Президенти». Тому, хоч би що нині казали про Ткаченка, хоч би як розцінювалися дії керівництва Селянської партії, його позиція тут чітка.

— А Симоненко? Попри наявність сильного «проморозівського» лобі в Компартії, група товаришів усе-таки наполягає, щоб єдиним лівим кандидатом був обов'язково комуніст. Петро Миколайович, бачте-но, ще й став «політиком року»...

— Так то ж минулого року! Жартую... Втім, мушу зазначити, що жодних різких рухів у створенні єдиного лівого блоку поки що не відбулося. Партії спочатку обговорять становище на своїх з'їздах наприкінці цього тижня. І тільки тоді розпочнеться серйозна розмова, хто з кандидатів більш «прохідний».

— Олександре Олександровичу, але якщо цієї осені пофортунить саме вам, то яких людей ви візьмете до свого Кабінету міністрів?

— (Сміється) Що за дивне запитання?! Звісно, першим запрошу Ігоря Бакая! (Сміються всі). Решту кандидатів я поки що не хотів би засвічувати, самі розумієте — в політиці передчасний розголос смерті подібний. Ну можу ще сказати, що, можливо, під час розгляду складу уряду промайне ім'я Віктора Суслова...

— Промайне десь неподалік Національного банку?

— Я цього не стверджую. Але нічого виключати не можна.

— Наша політика відома безліччю трагічних сюрпризів. Ось, наприклад, упродовж року сталася низка автомобільних катастроф зі значною кількістю загиблих і потерпілих відомих діячів — руховським лідером Чорноволом, банкіром Веселовським, сином екс-прем'єра Лазаренка, главою надприбуткового концерну Марусичем. Сценарій щодо випадковості дуже схожий — несподіване засліплення водія фарами зустрічного автомобіля, втрата керування, а поряд дуже глибокий кювет. Хотілося б знати, як у вашій машині з гальмами, чи досвідчений водій, на якій граничній швидкості їздите, щоб...

— У разі чого заздалегідь надрукувати? Ви знаєте, мене й самого, м'яко кажучи, дивує велика кількість останнім часом нещасних випадків з політиками.

Я не боюся замахів на своє життя. Нині вбивство Мороза для «замовника» автоматично означає підписання собі смертного вироку, принаймні, в політичному розумінні, і не тільки. Адже імена тих, кому могла бути вигідна моя смерть, усім добре відомі.

Як довідку повідомляю, що на машині їжджу зі швидкістю 120—140 кілометрів за годину, але тільки за містом і гарної днини. Проте зараз ця машина ще в ремонті. Як голові парламентського комітету мені належить також службова «Волга». Більш як 110 кілометрів вона не робить, але всі системи справні.

— Перейдімо тепер до приємнішої теми. Сім'я у вас як?

— У мене дві дочки, обидві дорослі, в них уже свої родини, а в мене — четверо онуків. Старша —вчителька, молодша була вчителькою, тепер — перукар-модельєр.

— Ви в неї стрижетеся?

— Ні, в салон я не ходжу — там дорого. Вона додому до мене заїжджає. Серед життєвих турбот це дає змогу і їй, і мені зайвий раз побачитися, поспілкуватися. З дочками в мене довірливі стосунки. Це не дивно, бо через обставини я для них з дитинства і готував, і прав, і заплітав кіски. А хто знає, що таке шлярочки прасувати — та це шматок роботи! До речі, я завжди несхвально ставився до застольних чоловічих розмов про те, що жіночий вік недовгий. Ти сам так важко попрацюй, як дружина, між магазинами і сковорідками, а потім верзи казна-що.

— У парламенті ви відомий не тільки як оратор, а й як людина, небайдужа до віршів. Скажіть, а як це взагалі приходять рими до забитої політикою голови? Де ви знаходите час їх писати?

— Вірші не можна «писати». Вони пишуться самі. Як і коли, значення не має. А пояснювати це не варто, та й навряд чи можливо. Спробуйте самі — переконаєтеся, що заняття марне. Я поясню так, як сам це відчуваю. Сидимо, скажімо, на нараді. Змістовну розмову вичерпано, «пішла по колу». Увага розосередилася. Позаду, замість звичного сусіда, сидить його заступник, Інна... з Харкова. Нещодавно я звідти повернувся. По дорозі з Лозової зупинилися... пронизливість початку зеленіючої весни... Збираються цвісти абрикоси... Несподівано невелика зграя лебедів пролітає поряд з нами, низько... Асоціації мерехтять, немов фрагменти блискавки, що спалахує, перекриваючи одна одну, незв'язано, одномиттєво... Про що ми тут говоримо? Пригадується, з Харкова виїжджали на світанку, в синьому морозі вправлялися шпаки.

Струится свет, скворцы поют,
Ключи над Харьковом, и — мимо.
На что мы тратим жизнь свою?
Весна не спрашивает,
Инна...

Ну ось так приблизно. На оповідь іде дві-три хвилини, чотири рядки, але це допомагає глибше осмислити і зміст наради, і краще пригадати бентежні моменти. Адже в своїх відчуттях ми проживаємо набагато більше, ніж живемо.

— Без роботи ви в житті не залишитеся, принаймні — віршованої. А в політиці, як то кажуть, дуже важливо мати запасний вихід. Олександре Олександровичу, щоб логічно закінчити інтерв'ю, уявімо таку, звичайно, зовсім неймовірну ситуацію, що ви програли вибори. Ви вже продумали свій «запасний вихід»?

— (Мікропауза). Але який сенс продумувати утопічні ситуації?!

З Харкова виїжджали на світанку

УКРАЇНА
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

14 травня 1999 року м. Київ №___32

Про рекомендації (роз'яснення) щодо порядку збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України та передачі підписних листів до Центральної виборчої комісії

Відповідно до статей 11, 12, пункту 3 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», пункту 1 частини другої статті 15, статей 26, 27 Закону України «Про вибори Президента України» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Затвердити рекомендації (роз'яснення) щодо порядку збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України та передачі підписних листів до Центральної виборчої комісії (додається).

2. Текст рекомендацій (роз'яснення) опублікувати в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр» та оприлюднити в інших засобах масової інформації.

3. Постанову надіслати Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським радам, керівним органам політичних партій, зареєстрованих Міністерством юстиції України.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Центральної виборчої комісії від 14 травня 1999 року № 32

Рекомендації (роз'яснення) щодо порядку збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України та передачі підписних листів до Центральної виборчої комісії

І. Порядок збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України

1. Відповідно до статей 26, 27 Закону України «Про вибори Президента України» збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України (далі — претендента) здійснюється виключно на підписному листі, форма якого затверджена Центральною виборчою комісією. Центральна виборча комісія забезпечує виготовлення підписних листів та видачу їх в порядку і строки, визначені Законом, уповноваженим особам політичної партії (виборчого блоку), ініціативної групи виборців, якими висунуто претендента.

2. Претендент або уповноважена особа політичної партії (виборчого блоку), ініціативної групи виборців своїм дорученням визначають осіб, які будуть збирати підписи виборців. Підписи на підтримку претендента можуть збирати громадяни, які мають право голосу.

Особа, яка збирає підписи виборців, до початку їх збирання повинна власноручно внести до підписного листа відомості про себе: прізвище, ім'я, по батькові (повністю), дата народження (число, місяць, рік), громадянство, домашня адреса, за наявності — номер телефону.

Наприклад: Коваленко, Галина Олександрівна, 17.06.54, громадянка України, м. Кривий Ріг, вул. Київська, буд.14, кв.17, т.23-16-17 (дом.)

3. В одному підписному листі повинні бути підписи мешканців лише одного населеного пункту.

4. Забороняється збирання підписів виборців на підприємствах, в установах і організаціях.

5. Збирання підписів виборців у громадських місцях, на вулицях, за місцем проживання не повинно порушувати громадський порядок, правила дорожнього руху, прав громадян на відпочинок і недоторканність житла.

6. Під час збирання підписів виборців на підтримку претендента ніхто не має права примушувати виборця підтримувати того чи іншого претендента, платити коштами, товарами або послугами за підписи, а також перешкоджати виборцю у підтримці того чи іншого претендента.

7. У підписному листі зазначаються прізвище та ініціали претендента або уповноваженої особи політичної партії (виборчого блоку), ініціативної групи виборців, за дорученням яких здійснюється збирання підписів виборців.

8. У підписному листі зазначається повна назва населеного пункту, в якому проводиться збирання підписів виборців, а також району, області, Автономної Республіки Крим, до складу яких входить цей населений пункт.

Наприклад: село Миролюбівка Попільнянського району Житомирської області або селище Коцюбинське Іртиської міськради Київської області, або місто Хмільник Вінницької області, або місто Євпаторія Автономної Республіки Крим.

9. Усі записи у підписному листі виконуються авторучкою (чорнильною, кульковою) чітко, без скорочень, підчисток, помарок. У разі допущення помилки вона виправляється відповідно виборцем або особою, яка збирає підписи виборців, у спосіб, що дозволяє прочитати попередній запис. Виправлення засвідчується окремим підписом відповідно виборця або особи, яка збирає підписи виборців.

10. Записи, що стосуються даних про претендента або уповноважену особу політичної партії (виборчого блоку), ініціативної групи виборців, за дорученням яких здійснюється збирання підписів виборців, назви населеного пункту, де проводиться збирання підписів виборців, здійснюються особою, яка збирає підписи.

11. Виборець власноручно заповнює графи підписного листа, в яких зазначаються: порядковий номер; дата підпису виборця (число, місяць, рік); прізвище, ім'я, по батькові виборця (повністю); число, місяць і рік його народження; домашня адреса (назва населеного пункту, вулиця, номер будинку та номер квартири); серія і номер паспорта або іншого документа, що посвідчує особу та її громадянство; особистий підпис виборця.

Дата підпису виборця (наприклад, 19.05.99) та число, місяць і рік народження (наприклад, 20.04.81) позначається трьома парами арабських цифр.

Число та місяць народження ставляться тільки для тих виборців, яким виповнюється в рік виборів вісімнадцять років.

У разі неможливості заповнення (виключно за станом здоров'я) виборцем зазначених вище граф підписного листа це може зробити на його прохання особа, яка збирає підписи виборців. Свій підпис у підписному листі у цьому випадку виборець ставить особисто, чим засвідчує правильність внесених про себе даних.

12. Ставити підписи в підписних листах на підтримку претендента мають право громадяни України, яким на день збирання підписів виповнилося вісімнадцять років.

13. Документами, що посвідчують особу та її громадянство, є паспорт громадянина України, закордонний паспорт громадянина України, дипломатичний паспорт громадянина України, паспорт моряка України, тимчасове посвідчення громадянина України, військовий квиток військовослужбовця строкової служби.

14. У разі якщо у підписному листі після закінчення збирання підписів виборців залишилися незаповнені рядки, вони перекреслюються особою, яка збирає підписи виборців, з метою унеможливлення внесення відомостей сторонніми особами після закінчення збирання підписів виборців.

15. У кінці кожного підписного листа проставляється цифрами і прописом загальна кількість зібраних у ньому підписів виборців.

16. Заповнений підписний лист підписується особою, яка збирала підписи виборців. Вона несе персональну відповідальність за достовірність даних, внесених до підписного листа. Зразок заповнення підписного листа додається (додаток 1).

ІІ. Порядок передачі до Центральної виборчої комісії підписних листів з підписами виборців, зібраними на підтримку претендента на кандидата у Президенти України

1. Заповнені підписні листи подаються уповноваженою особою політичної партії (виборчого блоку), ініціативної групи виборців безпосередньо до Центральної виборчої комісії не пізніш як за 110 днів до дня виборів Президента України (до 12 липня 1999 р. включно).

2. Підписні листи подаються згідно з загальним описом (додаток 2), підписаним уповноваженою особою політичної партії (виборчого блоку) та скріпленим печаткою політичної партії (печатками партій, що об'єднались у блок), або підписаним уповноваженою особою ініціативної групи виборців.

3. В описі, що подається у віддрукованому вигляді, зазначаються:

— прізвище, ім'я, по батькові претендента, на підтримку якого проводилось збирання підписів;

— назва політичної партії (виборчого блоку), зборів виборців, якими висунуто претендента;

— загальна кількість підписних листів;

— загальна кількість підписів виборців, які підтримали претендента;

— загальна кількість папок з підписними листами;

— назва регіонів (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь), де збиралися підписи, із зазначенням кількості підписних листів і зібраних підписів виборців по кожному регіону.

4. Зібрані підписні листи групуються у папки по регіонах (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь), а в їх межах по населених пунктах (село, селище, місто), район — з кількістю підписних листів у папці не більше 200.

Підписні листи в папці нумеруються від 1 до 200.

5. На обкладинці кожної папки (додаток 3) вказується:

— номер папки;

— прізвище, ім'я, по батькові претендента, на підтримку якого зібрані підписи виборців;

— назва політичної партії (виборчого блоку), зборів виборців, які висунули претендента;

— назва населеного пункту, де проведено збирання підписів виборців (село, селище, місто), району, області, Автономної Республіки Крим.

6. У кожну папку обов'язково вкладається опис (додаток 4), в якому зазначаються:

— номер папки;

— прізвище, ім'я, по батькові претендента, на підтримку якого зібрані підписи виборців;

— назва політичної партії (виборчого блоку), ініціативної групи виборців, якими висунуто претендента;

— назва населеного пункту, де проведено збирання підписів виборців (село, селище, місто), району, області, Автономної Республіки Крим);

— кількість підписних листів у папці;

— кількість підписів виборців у цій папці.

Опис має бути підписаний уповноваженою особою політичної партії (виборчого блоку) та скріплений печаткою ' партії (печатками партій, що об'єднались у блок) або підписаний уповноваженою особою ініціативної групи виборців.

7. Центральна виборча комісія видає уповноваженим особам політичних партій (виборчих блоків), ініціативних груп виборців довідку про прийняття підписних листів.

8. Приймання підписних листів проводиться Центральною виборчою комісією в робочі дні з 10 до 17 години у приміщенні Центральної виборчої комісії (252196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1, другий поверх).

9. Центральна виборча комісія за результатами приймання та перевірки підписних листів встановлює кількість підписів виборців, зібраних на підтримку претендента, про що складається протокол.

10. У разі невідповідності оформлення поданих підписних листів вимогам Закону України «Про вибори Президента України» Центральна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день після їх прийняття сповіщає в письмовій формі про це осіб, які їх подали. Виправлені або додаткові підписні листи подаються до Комісії не пізніш як за 100 днів до дня виборів Президента України.

Орієнтовний перелік можливих порушень Закону щодо оформлення підписних листів та правових наслідків цих порушень додається (додаток 5)

Додаток 5

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
можливих порушень Закону України «Про вибори Президента України» щодо оформлення підписних листів та правові наслідки цих порушень

І. Підстави неврахування підписів виборців:

1. Відсутність порядкового номера підпису виборця.
2. Відсутність дати підпису виборця.
3. Відсутність чи неповне зазначення дати народження виборця.
4. Відсутність чи неповне зазначення домашньої адреси виборця.
5. Відсутність чи неповне зазначення даних документа, що посвідчує особу виборця як громадянина України.
6. Внесення недостовірних відомостей про виборця.
7. Відсутність особистого підпису виборця.
8. Вчинення підпису замість виборця іншою особою.
9. Вчинення підписів особами, яким на день вчинення підпису не виповнилося 18 років.
10. Заповнення граф підписного листа, що стосуються виборця, іншою особою (крім випадків, передбачених Законом).
11. Дата, поставлена виборцем у підписному листі, передує даті реєстрації претендента.
12. Підписні листи, подані політичною партією (виборчим блоком), ініціативною групою зборів виборців на підтримку претендента, який зареєстрований від іншої політичної партії (виборчого блоку), зборів виборців.
13. Вчинення записів олівцем, фломастером.
14. Наявність скорочень при заповненні відомостей про виборця.
15. Наявність у підписному листі виправлень без відповідного застереження.
16. Наявність повторних підписів виборців.

ІІ. Підстави неврахування підписних листів:

1. Наявність в одному підписному листі підписів мешканців різних населених пунктів.
2. Збирання підписів виборців особою, яка не є громадянином України.
3. Збирання підписів виборців особою, яка не має права голосу.
4. Збирання підписів виборців особою без доручення претендента або уповноваженої особи політичної партії (виборчого блоку), ініціативної групи виборців.
5. Відсутність у підписному листі даних про особу, яка доручила збирання підписів виборців.
6. Повна відсутність даних про особу, яка збирала підписи виборців.
7. Відсутність чи неповне зазначення домашньої адреси особи, яка збирала підписи виборців.
8. Внесення до підписного листа недостовірних даних про особу, яка збирала підписи виборців.
9. Відсутність підпису особи, яка збирала підписи виборців.
10. Підпис, вчинений замість особи, яка збирала підписи виборців, іншою особою.
11. Наявність у підписному листі підчисток.
12. Повторні підписні листи.

ІІІ. Підстави визнання підписних листів недійсними:

1. Підписні листи, форма яких не відповідає затвердженому зразку.
2. Підроблені підписні листи.
3. Підписні листи, зібрані насильно або шляхом підкупу.

Примітка: Додатки 2, 3, 4 направляються ЦВК політичним партіям, виборчим блокам, Верховній Раді АР Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським радам.

УКРАЇНА
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

14 травня 1999 року м. Київ №___31

Про затвердження форми підписного листа на підтримку претендента на кандидата у Президенти України

Відповідно до статей 11, 12, пункту 9 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», частини другої статті 25, статей 26 та 27 Закону України «Про вибори Президента України» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Затвердити форму підписного листа на підтримку претендента на кандидата у Президенти України (додається).

2. Установити, що відомості про претендента: прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, громадянство, партійність, освіта, професія, місце роботи і проживання, ким висунутий заносяться до підписних листів при виготовленні їх друкарським способом.

3. Секретаріату Центральної виборчої комісії забезпечити виготовлення необхідної кількості підписних листів згідно з затвердженою формою.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

_______ (номер підписного листа в папці)

Додаток
до постанови Центральної виборчої комісії
від "14" травня 1999 року № 31

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
31 жовтня 1999 року

ПІДПИСНИЙ ЛИСТ
на підтримку претендента на кандидата у Президенти України

_______ (прізвище, ім'я, по батькові претендента,
_______ рік народження, громадянство, партійність,
_______ освіта, професія,
_______ місце роботи,
_______ місце проживання,
_______ ким висунутий)

За дорученням _______
(прізвище та ініціали претендента або уповноваженої особи політичної партії (блоку партій), ініціативної групи виборців)

збирання підписів виборців здійснює _______
(прізвище, ім'я, по батькові,
_______ дата народження (число, місяць, рік), громадянство,
_______ домашня адреса, за наявності номер телефону)

Назва населеного пункту, де проводиться збирання підписів виборців _______
(село, селище, місто,
_______ район, область, Автономна Республіка Крим)

№ п.п.	Дата підпису (число, місяць, рік)	Прізвище, ім'я, по батькові виборця	Число, місяць, рік народження виборця	Домашня адреса	Серія і номер паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, її громадянство	Особистий підпис виборця

Загальна кількість підписів _______

Підпис особи, яка збирала підписи _______

Секретар Центральної виборчої комісії *Я.ДАВИДОВИЧ*

1920–1930 рр.

«Пророк атомного віку»

Володимир Вернадський — перший президент Академії наук України

Спочатку декілька «сухих» абзаців

У третьому тисячолітті, на думку вчених, серед передових будуть ті держави, які мають достатні запаси води й родючих грунтів. Розумне використання їх стане запорукою прогресу.

Сьогодні людство стало потужною геологічною силою, завтра воно має перебудувати біосферу в своїх інтересах як єдине ціле, що вільно мислить.

Нову — мислячу! — геологічну оболонку Землі Володимир Вернадський назвав НООСФЕРОЮ. Вона обумовлює не лише спільне економічне життя та обмін інформацією, а й відкриття нових джерел енергії, піднесення добробуту населення, рівність людей, рас, народів, виключення війни з життя суспільства.

Вчення про перехід біосфери в ноосферу — вершина наукової творчості В. Вернадського. І, може, зовсім не випадково, що корені його роду — в українській землі, багатій і на воду, й на чорноземи.

Лекції в Сорбонні сколихнули вчений світ

В. Вернадський.

Майбутній дослідник зі світовим ім'ям народився в Петербурзі. «Батько й мати мої — кияни. В обох родинах були живі національні українські традиції,» — писав В. Вернадський у «Спогадах».

Повернутися на батьківщину вченого спонукали події 1917 року. Справа у тім, що він був одним із засновників російської конституційно-демократичної партії (кадетів). 28 листопада 1917 року більшовицький уряд видав декрет, яким оголошував кадетів ворогами народу і фактично ставив членів ЦК цієї партії поза законом.

Гіркий досвід політичної діяльності змусив В. Вернадського повністю віддатися науковим пошукам.

1922 року він прийняв запрошення ректора Сорбонни прочитати курс лекцій, які викликали великий резонанс у науковому світі. Під впливом цих лекцій філософ і математик Е. Ле Руа та геолог і палеонтолог Шарден де Тельяр ввели у науковий вжиток поняття ноосфери — духовної оболонки Землі.

Майбутнє — за демократичною державою

Після відносно короткого періоду захоплення політикою В. Вернадський до кінця своїх днів займався науковою працею та організацією діяльності наукових інституцій.

Але це аж ніяк не означає, що він був байдужий до сучасної йому дійсності. Вчений не заперечував, що ліві партії захопили народ привабливими картинами кращого майбутнього. Вони посіяли в народному середовищі віру в те, що можна досягнути справедливого розподілу матеріальних і духовних благ. І зробити це, мовляв, можливо за кілька років. Лише дайте їм владу!

Та наміри лівих розбились об відсутність державної думки, державної творчості народу, який поверхово сприйняв нові ідеї.

До того ж, як зазначав вчений, у Росії взяли гору великодержавні шовіністичні сили.

В. Вернадський хотів протиставити сталіністам ідеї лібералізму з їхнім культом людини та її інтересів. Логічним для цих засад був захист видатним науковцем права українського народу на самостійний шлях розвитку. Цікаво, що В. Вернадський розбіжності між Росією та Україною визначав від часу Переяслава, бо саме відтоді північний сусід почав цілеспрямовану політику асиміляції й централізму.

Вочевидь його вчення про ноосферу стало науковим грунтом для утвердження в нинішньому світі філософії монополюсності. Й справді — якщо людство заради свого виживання має об'єднатися, то йому не потрібне протистояння ідеологій.

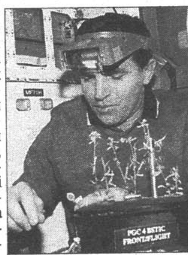
«Вірю у грандіозне майбутнє України»

«Я із задоволенням напишу Вам спогади про цей період (1918—1919 роки, коли створювалась НАНУ), можливо, скорочено. І займуся цим у найближчі дні. Я вірю у грандіозне майбутнє і України, і Української академії наук, значення якої зараз дуже зміцніло.

Я хотів би, щоб моя стаття була перекладена на українську мову.

Мені тепер було б важко писати по-українськи, оскільки з 1919 року не доводилось говорити й писати по-українськи.

Якщо Ви мою статтю приймете, я хотів би бачити її до друку».

Космонавт Л. Каденюк на борту «Коламбії».

Це уривок з листа В. Вернадського до О. Богомольця — президента Академії наук УРСР у сорокові роки, якими датовано листа.

Виконуючи волю автора, редакція щорічника «Наука і культура. Україна» надрукувала спогади видатного природодослідника мовою його народу.

Нобелівські народжені у Золочеві, Іва…

«Інтелектуальні успіхи кожної країни залежать від того, наскільки в ній розв'язане національне питання. Тому поневолена Англією Ірландія доти не зможе дати світового рівня філософа, доки не звільниться з-під чужоземного гніту.»

Джордж Бернард ШОУ,
лауреат Нобелівської премії з літератури, 1925 рік.

Досі Україна не має жодного Нобелівського лауреата. Причини? Насамперед тому, що колонія завжди є (і що найстрашніше — й вважає себе!) провінцією. Тому думка великого драматурга абсолютно справедлива.

Але Україна таки дала світу нобеліантів. І не одного. Щоправда, вони як громадяни принесли свої успіхи на олтар величі країн, де проживали чи проживають.

Шмуель Йосип Агнон (Ізраїль) — премія з літератури, 1966 р. Народився в Бучачі Тернопільської області.

Зельман Ваксман (США) — премія в галузі фізіології та медицини, 1952 р. Народився у Прилуках Чернігівської області.

Саймон Кузнець (США) — премія в галузі економіки, 1971 р. Народився в Харкові.

Ілля Мечников (Франція) — премія в галузі фізіології та медицини, 1908 р. Народився в селі Іванівка на Харківщині.

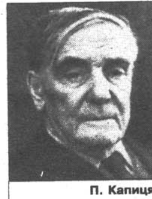
Роалд Хофман (США) — пре-

мія з … Золоч…

Укр… валий… мають…

Гер… мія з … …

Г. Браун.

П. Капиця.

Л. Ландау.

Т.

Зате в нас найкращ…

Нещодавно перед київською громадськістю виступав з лекціями сучасний видатний український учений Юрій Глеба, який працює у США.

Харківські фізики К. Синельников, О. Лейпунський, А. … Г. Латишев, які перші в СРСР (дру… здійснили розчеплення яд…

Говорячи про науковий потенціал нашої вітчизни, визнаний у світі дослідник згадав цілий ряд імен наших співвітчизників, які досягли видатних успіхів у своїй справі. Назвемо для прикладу Джорджа Кіст… — одного з «батьків» американсь… бомби, Юрія Кондратюка та Серг… ова — піонерів освоєнн… між… просторів, Сергія Лифаря — ве… цівника, що прославив францу… Ігоря Сікорського — визначно… структора, котрий підняв на кри…

Десятка академіка-геронтолог…

Володимир ФРОЛЬКІС — академік НАНУ, віце-президент Академії медичних наук України, почесний член товариств геронтологів Німеччини, Угорщини, Щвейцарії, Швеції та інших країн, лауреат міжнародних та державних премій.

— Серед великих українців я насамперед відзначив би Ярослава Мудрого як такого, хто дбав про розвиток науки та освіти.

Потім скажу про плеяду письменників.

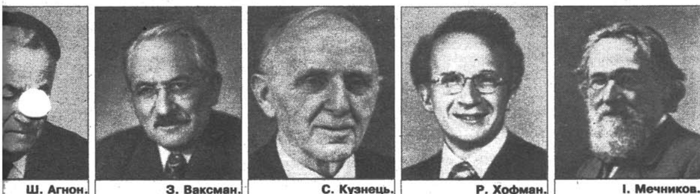
Звичайно, на першому місці Тарас Шевченко. Він усебічно талановитий, чим близький до Леонардо да Вінчі. Коли б Шевченко не став поетом, був би чудовим художником. Важко знайти рівного йому в історії мистецтва.

Леся Українка — поетеса з трагічною долею.

Як науковець скажу обов'язково про вчених. Мікробіолог Данило Заболотний, геохімік Володимир Вернадський, патофізіолог Олександр Богомолець, фізик Олександр Лейпунський. А які були а… вросій Бучма. Геній сцени. Михайло Романов. Співак Іван Паторжинський…

лауреати, Прилуках, нівці...

Ш. Агнон. З. Ваксман. С. Кузнець. Р. Хофман. І. Мечников.

ії, 1981 р. Народився в на Львівщині.

нське коріння (або трис проживали в Україні) е сім нобеліантів.

т **Браун (США)** — преії, 1979 р. Народився в Ба- -и — вихідці з Ук-

Петро Капиця (СРСР) — премія з фізики, 1978 р. Народився у Кронштадті. Мати — з української родини Стебницьких.

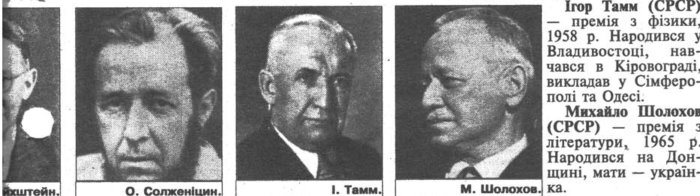
Лев Ландау (СРСР, Росія) — премія з фізики, 1962 р. У 30-ті роки працював у Харківському фізико-технічному інституті.

Тадеуш Рейхштейн (Швейцарія) — премія в галузі фізіології та медицини, 1950 р. Народився у Влоцлавеці, дитинство пройшло в Києві (на той час належали Росії).

Олександр Солженіцин (СРСР, Росія) — премія з літератури, 1970 р. Народився в Кисловодську, мати з родини Щербаків.

Ігор Тамм (СРСР) — премія з фізики, 1958 р. Народився у Владивостоці, навчався в Кіровограді, викладав у Сімферополі та Одесі.

Михайло Шолохов (СРСР) — премія з літератури, 1965 р. Народився на Донщині, мати — українка.

йхштейн. О. Солженіцин. І. Тамм. М. Шолохов.

і ракети, танки, літаки

івського атомної Корол анеті

льтер, в світі) атома

ого танй балет, авіаконСША.

ти! Ам-

Багато знаменитих вихідців з України, можливо, й не часто згадували про землю, що дала їм життя. Досі, здається, не відомо про особливі симпатії до України поетеси Анни Ахматової чи художника Казиміра Малевича. Натомість добре знаємо про антиукраїнські настрої киянина Михайла Булгакова чи нобелівських лауреатів Олександра Солженіцина і Йосипа Бродського, доля яких пов'язана з нашим краєм.

Що ж — у гоголівського Тараса Бульби було два різних сини...

Та українська земля — невичерпна талантами, продовжує народжувати геніїв.

Навіть сьогодні, в пору економічних негараздів, наша держава має чим пишатися. І нехай поки що ми лідируємо насамперед у виробництві знарядь війни (ракети, танки, літаки, кораблі тощо), настане день, коли матимемо успіхи й у розвитку інших — мирних — галузей.

Звичайно, можна було б тут навести конкретні приклади нової присутності у світі українського інтелекту. Але...

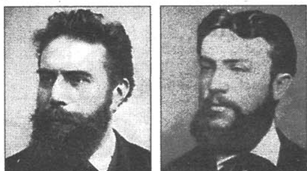
Краще скажемо про вияви настрою національного відродження, що, хоч як не гальмували б їх наші одвічні опоненти, таки мають місце.

Вони насамперед у тому, що тільки в незалежній державі ми змогли по-справжньому ознайомитися із інтелектуальними здобутками інших народів й побачити досягнуте нами. Одинадцятитомна «Енциклопедія українознавства» відкрила нам рідний світ, а перекладена на англійську, французьку та інші мови розповіла про нас світу. Нині в роботі новий проект — «Енциклопедія сучасної України».

Так, у нас чимало проблем навіть з виданням підручників для шкіл. Але скільки рідкісних книжок заповнили наші бібліотеки!

Перефразуючи відому з недалекого минулого приповідку, скажемо: «Житимемо власним розумом, буде свято й на нашій вулиці».

Відкривачі рентгенівського випромінювання К. Рентген та І. Пулюй

Семінар з української мови в Інституті літератури. Харків, 1930 рік

✔1483
— професор Болонського університету Юрій Дрогобич видав першу друковану українську книжку

М. Планк.

✔ 1576
відкрита Острозька академія

✔ 1632
— заснована Києво-Могилянська академія

✔ 1661
— відкрито Львівський університет

✔ 1801
— на Полтавщині народився математик М. Остроградський — майбутній член Американської, Італійської, член-кореспондент Французької академій наук

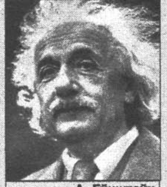
✔ 1805
— відкрито Харківський університет

✔ 1834
— засновано Київський університет
— народився В. Антонович — видатний історик, учитель М. Грушевського

✔ 1845
— народився І. Пулюй — один з першовідкривачів радіоактивного випромінювання
— народився І. Мечников, видатний біолог, лауреат Нобелівської премії

✔ 1847
— народився Ф. Вовк — професор Паризького інституту антропології

✔ 1863
— народився В. Вернадський — перший президент Української академії наук

А. Ейнштейн.

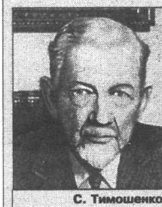
✔ 1864
— народився М. Грушевський

✔ 1865
— відкрито Одеський університет

✔ 1871
— за ініціативою М. Міклухо-Маклая засновано Інститут біології південних морів

✔ 1892
— народився М. Кравчук — математик зі світовим ім'ям

✔ 1900
— народився О. Смакула. «Формула Смакули» — одне з основоположних понять квантової механіки
— у Києві народився Ю. Кістяківський — один з «батьків» американської атомної бомби

С. Тимошенко.

✔ 1909
— почали роботу науково-дослідні лабораторії майбутнього Інституту гідробіології

✔ 1913
— відомий в Європі економіст М. Туган-Барановський опублікував «Соціальну теорію розподілу»

✔ 1914–1918
— С. Рудницький видає фундаментальні праці з політичної географії України

✔ 1918
— заснована Українська академія наук, яка мала три відділи: історико-філологічний, фізико-математичний, соціально-економічний. Ядро історико-філологічного відділу складали академіки Д. Багалій, А. Кримський, С. Смаль-Стоцький, М. Сумцов, С. Єфремов, М. Грушевський, М. Біляшівський, Д. Яворницький, М. Слабченко. Фізико-математичний відділ представляли академіки П. Тутковський, Д. Заболотний, В. Вернадський, М. Кравчук, І. Шмальгаузен, К. Зеров. У соціально-економічному відділі працювали академіки К. Воблий, М. Василенко, М. Туган-Барановський, М. Птуха, Л. Яснопольський.

О. Смакула.

✔ 1919
— засновано Інститут математики, в якому М. Кравчук та Д. Граве створили наукові школи, з яких вийшли О. Шмідт, Б. Делоне та інші видатні вчені
— створено Інститут механіки
— почала роботу Рада з вивчення продуктивних сил України

✔ 1921
— засновано Інститут мовознавства

✔ 1924
— Макс Планк, основоположник квантової механіки, обраний дійсним членом Наукового товариства імені Шевченка (Львів)

✔ 1926
— В. Орлов створив Полтавську гравіметричну обсерваторію
— засновано Інститут літератури
— початок в Україні мінералогічних та геохімічних досліджень

✔ 1928
— у Харкові засновано Фізико-технічний інститут, де в 30-ті роки працював Л. Ландау — Нобелівський лауреат з фізики (1962)

М. Кравчук.

✔ 1929
— Альберта Ейнштейна обрано дійсним членом Наукового товариства імені Шевченка (Львів)
— Ю. Кондратюк (Шаргей) видав працю «Завоювання міжпланетних просторів»
— радіофізики А. Слуцький та Д. Штейнберг створили прилад — прообраз радіолокатора
— Є. Патон відкрив у Києві лабораторію електрозварювання

✔ **початок 30-х років**
— голова Наукового товариства імені Шевченка І. Раковський видав «Українську загальну енциклопедію»

Ведучі рубрики:
Віталій АБЛІЦОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

З того, що не увійшло до офіційних повідомлень про зустріч на найвищому рівні країн—членів НАТО та їхніх партнерів у Вашингтоні

Невловимі месники

Велика група журналістів Центральної і Східної Європи стартувала на саміт Організації Північноатлантичного договору з Брюсселя, де на власні очі спостерігала всю метушню, що передувала цій події. Згуртованими лавами завантажившись до літака, колеги були трохи шоковані американською кампанією боротьби з палінням: виявилося, що на час семигодинного перельоту за океан треба тимчасово забути про шкідливу звичку. Після кількох годин польоту стюардеси почали з занепокоєними обличчями сновигати між рядами, підозріло позираючи на пасажирів. Кульмінація відбулася на півдорозі повітряної подорожі. Можете уявити собі подив американців, які поверталися додому з Європи рідними авіалініями, коли замість рідної англійської з репродуктора пролунало звернення російською з московським акцентом. Вони, либонь, гадали, що терористи захопили літак. Ба ні: «Уважаемые коллеги журналисты! Экипаж очень возбужден тем, что кто-то курит в туалете. Просили передать: если поймают нарушителя, он заплатит штраф — 1000 долларов». Пожвавлення, що настало після цього повідомлення, важко описати. А злісних порушників американського спокою так і не спіймали.

Нині в моді Хілларі

Сама столиця Сполучених Штатів Америки налаштовує на помпезність і шик. Організатори ювілейного саміту НАТО не пошкодували сил і коштів для того, щоб належним чином налаштувати цю подію. Зал у стилі ампір, де зібралися 19 лідерів держав—членів НАТО, справляв належне враження — ось вона, сила й потуга світу.

Церемонія відкриття почалася з появи президентів під руку зі своїми першими леді. Найгучніші овації зустріли Хілларі Клінтон. Після історії з Монікою Левінськи вона стала в Америці справжньою національною героїнею. Ну й, відверто кажучи, під час вечірнього президентського прийманя в Білому домі вона справді була кращою. Їй навіть не вадило те, що вряди-годи, коли з'являвся черговий президент країни—партнера НАТО з числа колишніх радянських республік, Хілларі зводила на чоловіка очі, в яких було німе запитання: «А це хто?»...

«Пристрасті за Монікою» нині вже зовсім не актуальні. Її книгу продають у сувенірних крамничках, але шаленого попиту вона не має. А було ж. Приміром, чого варта новорічна заставка на американському телебаченні, що зображувала президента США з розстібнутими брюками. З кожним ударом курантів штани Клінтона зсувалися дедалі нижче...

Годувати акул можна двічі на тиждень

Офіційна частина першого дня саміту була звичайна. 19 поважних політичних достойників по черзі виголошували урочисті промови. Усі підносили здравиці на честь НАТО англійською. Винятком стали президенти Італії та Іспанії, а також Федеральний канцлер ФРН, який виступав останнім.

Найбільше запам'яталися яскраві виступи президентів Польщі і Чехії. Спічмейкери натовських новачків попрацювали як слід. А самі Александр Квасневський та Вацлав Гавел не гребували «ходити між люди», тобто розмовляти в кулуарах із журналістами й фотографуватися з усіма бажаючими, неначе підкреслюючи ту відкритість і демократичність, які притаманні нині колишнім країнам Варшавського договору.

У центрі уваги опинився також єдиний штрейкбрехер з Росії — депутат Держдуми Костянтин Боровий. Він був весь час надзвичайно веселий і жвавий, правив компліменти журналістам і дивувався, що так багато представників преси з СНД. Поцікавилася й я, яким вітром його сюди принесло, тим часом як його колеги збираються буквально власним тілом затулити Мілошевича від натовських бомб. Посміхаючись, Костянтин Натанович повідав, що тут він — особа неофіційна, а приїхав з міркувань ідейних: «Вважаю НАТО найважливішим інструментом цивілізованого світу, який у разі необхідності може застосувати силу. Рада Безпеки занадто консервативна. Якби за нею було слово, то Мілошевич міг би спати спокійно».

Щодо організації роботи журналістів, то нарікань з боку пишучої братії практично не було. Єдиною трудністю, котру, втім, усі подолали (а куди подітися) стало опанування величезного прес-центру з хитромудрими переходами й залами, прихованими від неозброєного ока біжучого журналіста. А як раз навпроти цього громаддя, що кишіло спрагливими сенсацій і вгамування інформаційного голоду, висіла простенька вивіска: «Годівля акул щопонеділка і щоп'ятниці з 10 до 12, а піраній — щовівторка, щосереди і щочетверга з 16 до 18». Докумекавши, зрозуміли: то не насмішка над нами, а лише педантичне нагадування для відвідувачів національного акваріума.

А тим часом у столиці

Усе відбувалося в суто американському стилі. Під час саміту місто продовжувало жити своїм власним життям і проблемами, далекими від проблем НАТО. Істотно ускладнили це життя бетонні барикади та оточення в центрі. Американці вголос висловлювали своє невдоволення діями натовпів поліцейських і людей у цивільному, а потім законослухняно ретирувалися. При цьому поліцейські були до щему в серці ввічливі й невмолимі.

Наш громадянин відрізняється від американського в подібній ситуації тим, що перш ніж качати права, поцікавиться: «А чому, власне, не можна проїхати? Що відбувається?» Для мешканців Вашингтона важливішим був сам факт незручності, а причини — справа другорядна. Так, по національному телебаченню показали цікавий сюжет. Людей запитували: «Яка подія відбувається цими днями в їхній столиці?». Багато хто вважав, що відзначають якесь свято. А от яке? Цього ніхто не знав. Один з опитуваних, щоправда, висловив припущення: чи бува не день незалежності. Але інший напружив пам'ять і засумнівався: «Мені здається,

що день незалежності ми відзначаємо влітку...».

Це настільки характерне, що за кілька днів починаєш звикати до місцевих мешканців, яким, окрім себе, улюблених, ніщо непотрібне й нецікаве. Югославія? Україна? Де це?.. Кожний може після ситного обіду влягтися на лавочці навпроти Білого дому і подрімати або позагоряти на травичці за 100 метрів від Капітолію. Альтернативний варіант — риболовля у ставку неподалік меморіалу Авраамові Лінкольну в тому ж таки центрі міста.

Впадає в очі велика кількість товстунів на вулицях Вашингтона. Та яких! Дивує, що нездорова повнота найбільше притаманна молодим дівчатам і дітям. Однак так само привертає увагу величезна кількість бігаючих. Причому в будь-яку пору доби. Либонь, наймасовіші забіги можна спостерігати не вранці чи після роботи, а під час обідньої перерви.

Замість епілогу

Якщо коротко, Вашингтом з олімпійським спокоєм пережив саміт НАТО. І нічого з ним не сталося. Ми також пережили цю історичну подію, і з нами також нічого не відбулося... На запитання «Ну як там Америка?» відповідаю: «Сало як сало». І додаю: «На відміну від справжнього українського — на любителя». Щоб там жити, треба мати інакший мозок або дуже сильне бажання змінити той, що маєте.

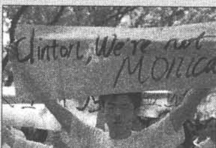
Яна СТАДІЛЬНА.

Брюссель—Вашингтон—Київ

Фото автора.

Люди й події

На жаль, не Моніка...

Глибокий жаль викликають плакати протестуючих проти натовських бомбардувань СРЮ та обстрілу китайського посольства в Белграді: «Клінтон, ми не Моніка!» Шкода... Адже ця пересічна американська дівчина змогла не лише — як би це висловитися — порозважатися, чи що, з американським президентом, а й зганьбити його перед усім світом! А тепер сам Клінтон, як хоче, «розважається» з Югославією, а от поставити його на місце нікому. То де ж ти, Моніко?

Зручний колір

Заява тепер уже колишнього прем'єр-міністра Росії Євгена Примакова — «Нашому уряду червоніти нема за що!» — ще раз довела: ця людина вміє прораховувати кроки наперед. Бо ж зрозуміло, якби хтось і дорікнув: мовляв, слідтаки за щось почервоніти, — то на озброєння можна було б узяти логічну відмовку: «Наш уряд і так досить «червоний», куди ж іще далі?..» Справді, далі вже нікуди. Ну, хіба що у відставку.

Дивний парадокс

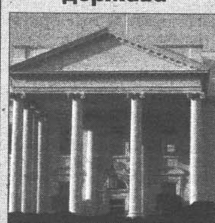
Оригінальну думку висловив Президент України Леонід Кучма щодо відносин нашої держави з НАТО: «Що більше ми один одного знатимемо, то більше довірятимемо». Не можна, втім, не помітити: за останні півтора місяця ми дізналися про альянс стільки всього нового — у голові не вкладається, а довіра чомусь все не зростає... Ось такий парадокс. Мабуть, слід зачекати, поки остаточно «доб'ють» Югославію.

А як щодо браку?

Гарну пораду дав українським колегам доповідач ПАРЄ Тюнне Келам: скористатися радянським досвідом «штурмівщини» для термінового довиконання зобов'язань перед Радою Європи. Тобто нині начебто кінець року і нам треба «дати план». Немає проблем, але як бути з якістю: за тих часів у подібних випадках було ой як багато браку?! До речі, до Ради Європи нас теж наприкінці року приймали. Втім, у випадку з нами, як відомо, вона сама винна...

Справедлива держава

Приємна для Югославії новина надійшла зі США: Вашингтон фактично визнав, що не було підстав для бомбардування фармацевтичної фабрики в Судані в серпні минулого року (тоді Білий дім пояснював руйнування підприємства тим, що власник фабрики має певні зв'язки з терористом Усамою бен Ладеном). Підвела, мовляв, розвідка... Отож серби можуть сподіватися, що колись Штати визнають: «не було підстав» знищувати і Югославію. Головне, аби тоді радіти було кому...

Ось вам нове прізвище, десять доларів — і на Кубу!..

Перший десант, який висадився на Кубі тривожної осені 1962-го, складався з офіцерів і генералів вінницької 43-ї ракетної армії. Про їх участь у Карибському військовому конфлікті, а також про маловідомі події тих днів йдеться у книзі «Вінницька ракетна стратегічна», що побачила світ у місті над Бугом наприкінці минулого року. З її автором В'ячеславом ШУЛЬГІНИМ, підполковником запасу, ракетником з першого й до останнього дня служби, зустрічався наш кореспондент.

З досьє «ГУ». В. Шульгін — кадровий військовий. За плечима, крім училища, Військово-політична академія. Протягом 15 років заступав на чергування на бойових ракетних комплексах. Останнє місце служби — підрозділ управління 43-ї ракетної армії, штаб якої дотепер базується у Вінниці.

Тоді молодий лейтенант тільки починав службу — в одному з вінницьких ракетних підрозділів. Книга написана на основі документів. Усі вони позначені грифом «цілком таємно». Щоправда, ці два слова вже перекреслені жирною лінією. У ракетників не залишилося секретів. Не стане скоро й армії.

Невдовзі 43-тя змінить знамено: до 2001 року, як відомо, ми маємо попрощатися з останньою стратегічною ракетою.

Операція «Анадир»: коли що — корабель потопити

— Підготовка до «морського походу», — каже В'ячеслав Михайлович, — розпочалася у червні—липні. Головнокомандувач ракетних військ (тоді це був маршал Бірюзов) поставив завдання: сформувати окрему ракетну дивізію. Їй присвоїли номер — 51. Три полки озброїли ракетами Р-12, два — Р-14.

У Вінниці з числа офіцерів управління 43-ї ракетної армії було створено оперативну групу. Надалі вона склала «кулак» Групи військ на Кубі. Кожен із членів повинен був забути власне прізвище — замість нього отримував псевдонім. Генерал армії Плієв, він командував Групою «кубинських» військ, став Павловим. Командувач ракетної армії генерал-лейтенант Данкевич — Даниловим. Усього у складі групи налічувалося 60 генералів і офіцерів.

У липні, з 4 по 7 число, у Головному штабі ракетних військ пройшли інструктаж. Потім усі переодяглися в цивільне вбрання. Після розмови у Головному політуправлінні отримали паспорти, візи і валюту — по 10 доларів на кожного. Партквитки було наказано здати.

Летіли літаком Ту-114 рейсом Москва—Гавана. Офіційно на Кубі чекали селекціонерів, які займаються кукурудзою. З'ясувалося, прибули спеціалісти цивільної авіації та ще й з конкретним завданням: відкривати нову авіалінію.

Кастро на той момент у Гавані не було. Але й без нього ракетників зустріли як слід. Розмістили у селі, неподалік від столиці. Організували поїздку на пляж. Після чого гості одразу взялися за справу.

Розпочали із визначенням районів для розміщення ракетних полків. Варіанти, запропоновані кубинцями, довелося відхилити. Вони не враховували багато чого з необхідних вимог. Територія не повинна бути густонаселеною. До неї мали прилягати дороги. А площа мала становити не менш як 400 га та ще й з можливостями для маскування. Як зазначено у документах, робота проводилася скрупульозно. Досить сказати, що гості обстежили 107 районів. Вибір зупинили на десяти. Всі — у західних лісах.

— Гадаю, ще складніше було доставити техніку?..

— Звичайно. Бо перекидали її морем. Для цього зафрахтували 35 суден. Їх завантаження розпочалося 10 серпня. Швартувалися кораблі у портах Севастополя, Миколаєва та Калінінграда. Сюди направляли залізничні ешелони. Але що цікаво: йшли вони, як то кажуть, не по прямій. Спершу, замітали... сліди.

— ?!

— Наприклад, щоб потрапити до Севастополя, ешелон направляли у бік... Уралу. І тільки десь углибині Росії розвертали на південь, тобто у необхідному напрямку. Завантажували судна вночі. Коли уже корабель виходив у море, була сувора заборона: нікому не висовувати носа на палубу — ні вдень, ні вночі. Мало того, капітан не знав кінцевого порту. Судна, як і поїзди, йшли звивистою дорогою: через Гібралтар на Атлантику, звідти повертали у бік Південної Африки. Після того, як перетинали екватор, капітан повинен був відкрити секретний пакет. Там був письмовий наказ: тримати курс на Кубу.

Через багато років після тих подій дехто називав такі подорожі «рейсами смерті». Не лише тому, що у трюмах містилася ядерна зброя. Річ у тім, що по дорозі могла виникнути необхідність перевірки вантажу іноземними спецслужбами. За таких обставин капітанові разом з офіцером КДБ було дано право приймати рішення —підірвати судно.

Операція «Анадир», на щастя, пройшла без жодної надзвичайної події. На палубу з метою перевірки не піднімалася жодна жива душа. Навіть лоцмани, які зазвичай показують шлях під час проходження Босфору. Для них завчасно готували подарунки і спускали на мотузці. Морем переправляли не тільки ракети — іншу техніку, пальне, обладнання зв'язківців, вантаж тиловиків і навіть особовий склад. Повторюю, все обійшлося без пригод. Ось тільки дехто з капітанів повертався додому з посивілим волоссям.

«Двійка» з арифметики

— Скільки все-таки і чого було доставлено на Кубу — людей, техніки?

— Американці вважали, що наших на острові від восьми до дванадцяти тисяч. Таку цифру зафіксувала їхня розвідка. Але вони помилилися, та ще й набагато. Фактично війська налічували 44 тисячі чоловік. Щодо техніки, рахуйте самі: 9 вересня перший теплохід «Омськ» доставив 6 ракет, 16 вересня «Полтава» — 8 ракет, 22 вересня «Тімовськ» — 8, 2 листопада «Красноград» — 6. У цьому місяці надійшло ще 14 ракет.

— Їх ще треба було розвантажити і переправити до місця дислокації...

— Дуже складно було діставати ракети із трюмів: візки для них мали чималі розміри — 30 метрів довжини, звідси всі незручності. Як і під час завантаження, працювали лише вночі. Порти у цей час охоронялися спецбатальйонами. На морі чергували бойові кораблі. Водолази через кожні дві години оглядали їх днища, а також гавані у районі порту.

Перед тим, як транспортувати ракети до місця призначення, пускали колону важких автомобілів. Йшла вона, щоправда, за зовсім іншим маршрутом. Тим самим відвертали увагу. Ті, хто доставляв ракети, перевдягалися у військову форму кубинської армії. Російською розмовляти заборонялося. Команди подавалися іспанською.

Немало клопоту було з перекачуванням пального. Як стверджують спеціалісти, це робилося вперше за таких високих температур, стовпчик термометра показував не нижче 40. Для перекачування використовували спеціальні насоси з нержавіючої сталі. Виготовили їх у Вінниці на тодішньому 45-му військовому заводі.

Дуже важко було звикати до тропіків. Кожен відчував, так би мовити, кліматичний дискомфорт. Багатьом докучаляли хвороби. Найбільше нарікали на неякісну воду. А від доторку до дерева чуао на тілі одразу з'являлися пухлини чи виразки: «дерево-отрута» називали його. Треба було ще й остерігатися отруйних змій. Тим часом з неба вдень і вночі як з відра лилися тропічні дощі: вересень — жовтень для цього якраз піковий час.

За межею — війна

— Уже тоді, — продовжує співрозмовник, — військові чини визнавали: морський перехід затягнувся. Не всі судна змогли дістатися до берегів острова до 16 жовтня, коли спалахнула криза. Військові допустили ще один промах: першими необхідно було відправляти частини ППО. Бо уже з серпня літаки США висіли над головами кубинців, дістати їх не було чим. І все-таки 27 жовтня у Москву надійшло повідомлення: 24 ракети готові до нанесення ракетно-ядерного удару по США.

— На які конкретно міста чи об'єкти спрямовувався той удар?

— Ракети Р-12 мали дальність польоту 2,5 тисячі кілометрів. Тобто вони досягали Вашингтона, а також інших великих міст. За точності влучення 5—7 кілометрів, погодьтеся, їх використання було дуже небезпечне. Підраховано: якби, борони Боже, каша заварилася, загинуло б не менше половини американців. Під удар підпадали такі промислові об'єкти, як атомна станція у штаті Массачусетс, завод з виробництва ядерних бомб тощо.

— Недаремно кажуть, що світ тоді був на межі війни...

— Американці, здається, це усвідомлювали більше, ніж кубинці. За свідками очевидців, з Куби ніхто не збирався виїжджати. Країна перетворилася на військовий табір. Відчуваючи підтримку Росії, кубинці готові були, як то кажуть, битися до останнього. А ось у Штатах була паніка. Люди раз по раз ховалися у сховища. Поспішали подалі втекти з південних районів. 27 жовтня, коли наші ракетники збили американський У-2 (льотчик загинув), протистояння досягло апогею.

— Дякувати Богові, здоровий глузд все-таки взяв гору над амбіціями політиків.

— Справді, треба дякувати долі, що так сталося. Тодішній Президент США Кеннеді запропонував Хрущову забрати ракети з Куби. Американці, у свою чергу, брали зобов'язання зняти з острова блокаду. Вони запевняли про ненапад. Зверніть увагу, Хрущов, коли приймав пропозиції американців, не радився з Кастро. Чому? Бо напевне знав, що той не погодиться на умови американців.

Протистояння врешті-решт закінчилося переговорами. Почалися вони у Гавані, а продовжилися у Нью-Йорку, після чого дивізія отримала наказ згорнути озброєння і готуватися до відправлення додому. Ракетники знову виконали величезний обсяг робіт. Тільки з тією різницею, що тепер їх довелося здійснити під пильним оком американців.

— В'ячеславе Михайловичу, яка нині доля ракетників-«кубинців»?

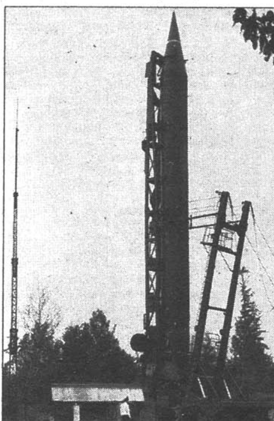
— У Вінниці мешкає близько ста офіцерів, учасників тих подій. 1990 року вони знову побували на острові. Поїздка здійснювалася на запрошення Куби. До речі, кубинці, як тоді, так і тепер, дуже щиро ставилися і ставляться до тих, хто підтримав їх у важкі хвилини. Протягом восьми днів гості мешкали у Гавані. У них було немало зустрічей. Кожен отримав медаль «Воїн-інтернаціоналіст». Їх повезли на один з кращих курортів. Ще було відвідання музею, де зберігаються уламки збитого американського літака У-2. З добрими враженнями повернулися додому...

Розмову вів **Віктор СКРИПНИК.**

Вінниця.

Фото з архіву **В'ячеслава ШУЛЬГІНА.**

27 жовтня 1962 року ракети були готові до удару по США

Група офіцерів 43-ї ракетної армії під час перебування на Кубі Анастаса Мікояна

Сьогодні люди по-різному ставляться до тих подій. Одні вважають, що радянські війська тоді героїчно врятували світ від американської агресії, другі — що саме акція Радянського Союзу поставила світ на межу жахливої війни, що то був злочин бездарних і амбіційних політиків, яким наплювати на муки і смерть тисяч (чи мільйонів) людей, і що таких політиків треба судити, як, скажімо, і тих, хто пізніше розпочав війну в Афганістані...

Тим часом радянська пропаганда кричала: «Тримай злодія!»

Дослідження напередодні виборів

Сьогодні під час передвиборчої кампанії спостерігається підвищена активність різних соціологічних установ у визначенні рейтингу кандидатів на посаду Київського міського голови. Згідно з більшістю опитувань, що проводились останнім часом, до трійки лідерів входять О. Омельченко, Г. Суркіс та В. Бабич.

Київський міжнародний інститут соціології 10-12 травня провів соціологічне дослідження для визначення громадської думки стосовно можливих результатів майбутніх виборів мера столиці України.

Серед 45 кандидатів на цю посаду дослідженням виокремлено трьох осіб, які є найбільш реальними претендентами, бо мають вищий від інших рейтинг. Це діючий голова Київради і Київської міської державної адміністрації Олександр Омельченко та два народні депутати — Григорій Суркіс та Валерій Бабич. Причому двоє останніх за рейтингом поступаються О. Омельченку приблизно в 7—10 разів. Що стосується інших кандидатів, то їхні шанси взагалі нераціонально розглядати через мізерність. Істотна активізація В. Бабича і Г. Суркіса у проведенні своєї передвиборчої кампанії принципових змін у розподілі вподобань киян не внесла.

Досвід проведення передвиборчої кампанії в березні минулого року засвідчив, що за рахунок надактивної рекламної кампанії кандидат може «накрутити» собі протягом 2—3 місяців до 20% голосів. В умовах, коли до виборів лишилося 15 діб, шанси на перемогу у конкурентів О. Омельченка, при їх рейтингу в 10%, практично відсутні.

Результати дослідження, проведеного фахівцями КМІС під керівництвом доктора філософських наук В. Хмелька, показують, яку кількість голосів, імовірно, могли б отримати три зазначені кандидати, якщо вибори відбулися б під час опитування. В цьому разі результати голосування могли б мати приблизно такий вигляд:

за О. Омельченка —
від 70,5 до 73,5%,

за Г. Суркіса —
від 9,9 до 10,3,

за В. Бабича —
від 6,6 до 7,3%.

Безперечно, подальший перебіг передвиборчої кампанії може тим чи іншим чином змінити кількість прихильників різних кандидатів.

Але прогнозні розрахунки однозначно показують, що шанси О. Омельченка бути обраним на посаду Київського міського голови набагато більші, ніж у інших кандидатів, навіть разом узятих.

Ще одна точка зору

Дослідження, що проводилися до початку передвиборної кампанії, засвідчили незаперечну перевагу нинішнього голови міської адміністрації О. Омельченка. Близько 50% опитаних киян називали його майбутнім мером Києва.

Однак після початку виборчої кампанії стало помітно істотне зростання рейтингу відомості ще двох кандидатів: Валерія Бабича і Григорія Суркіса. За результатами соціологічних досліджень, наведеними нижче, на сьогодні зростання популярності має таку картину:

Готовність голосувати
ЗА конкретного кандидата, відсотків

Кандидат	10—13 квітня	1—4 травня	10—11 травня	Рейтинг відомості	Рейтинг сприйняття
О. Омельченко	56,1	59,39	25,49	98,3	25,93
В. Бабич	4,9	5,25	16,21	43,25	37,47
Г. Суркіс	3,6	6,63	14,32	71,28	20,08

За словами директора Інституту трансформації суспільства Олега Соскіна, ситуація сьогодні ще більш невизначена, ніж спочатку. Оскільки, як показують дослідження, значна частина киян іще не тільки не замислювалася про те, кому бути мером, а й не може сказати напевне, коли і як відбуватимуться вибори міського голови.

Можна очікувати, що коли динаміка зростання популярності кандидатів за час, що залишився, не зміниться, то на момент голосування голоси киян, найпевніше, розподіляться таким чином:

Кандидати	30.05.99
О. Омельченко	17%
В. Бабич	34%
Г. Суркіс	28%

Така ситуація цілком логічна, коли зважити на результати минулорічних соціологічних досліджень. Торік на виборах міського голови, які відмінили, Валерій Бабич мав найвищі шанси на перемогу — 13,4% голосів виборців. Водночас О. Омельченко мав лише 2-ге місце — 12,4% (газета «Хрещатик», 27 квітня).

Можливо, тому Валерію Бабичу нині вдалося, розпочавши кампанію першим, нагадати про себе і не тільки відновити колишні позиції, а й набрати додаткову «вагу популярності».

Щодо політичних уподобань кожного з кандидатів у мери Києва, то напередодні президентських виборів не можна не розглядати можливі зв'язки «кандидат у мери Києва» — «кандидат у Президенти». Як вважає дніпропетровський політолог Петро Бондаренко, О. Омельченко або має особисті претензії на участь у президентських виборах, або підтримуватиме Леоніда Кучму. За іменем Григорія Омельченка можна побачити участь Євгена Марчука. Григорій Суркіс, можливо, виражає інтереси чи то Леоніда Кучми, чи то Віктора Медведчука. Участь Валерія Бабича цілком може символізувати інтереси трьох кандидатів у президенти. Це — або особиста участь у виборах самого В. Бабича, що малоймовірно. Або представлення ним інтересів Олександра Мороза. Або — це підтримка Віктора Ющенка.

Що ж до можливості використання засобів масової інформації, то О. Омельченко в цьому плані весь свій ресурс вичерпав, і ніяке додаткове нарощування матеріалів у ЗМІ про нього нічого не змінить.

Можливості Григорія Суркіса у використанні центральних каналів телебачення цілком можуть змінити динаміку зростання його популярності.

Використання засобів масової інформації Валерієм Бабичем украй обмежене, що, очевидно, й визначає «агітаційно-листівкову» спрямованість його кампанії.

Компрометуючі матеріали на сьогодні використовуються повною мірою лише проти Бабича і Суркіса і мають відверто огудний характер. Найпевніше, якоїсь особливої ролі вони не відіграють, що можна спостерігати за зростанням популярності цих кандидатів.

Слід особливо відзначити одночасну участь у передвиборній кампанії О. Омельченка і Г. Суркіса. Сам факт участі у цих виборах двох людей з оточення Президента свідчить про достатню демократичність кампанії.

Цю статтю побудовано на матеріалі аналізу результатів масових опитувань киян (по 800 респондентів), проведених 10—13 квітня і 1—4 травня цього року соціологічною фірмою Соціс-Gallup (опубліковані в газетах «Киев на ладонях» — 3 травня і «День» — 8 травня), а також досліджень, проведених Інститутом трансформації суспільства (1437 респондентів).

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко з приводу майбутніх виборів мера Києва висловився так: «За нинішньої надзвичайно складної економічної ситуації киянам варто керуватися не політичними мотивами, а вручити долю свою і своїх близьких справжньому господареві з великим досвідом господарської роботи у майже тримільйонній столиці нашої держави, що, безперечно, добре вдається сьогодні Олександру Омельченку. Бо є люди з самим лише бажанням, якого замало, чи політичними амбіціями. З усіх голів київської влади, яких я бачив на своєму віку, я запам'ятав трьох: Бурку, Згурського і нинішнього, Омельченка, який зробив для Києва стільки, скільки не зробив ніде жодний керівник. Дав би Бог, щоб такий голова працював у Києві якомога довше».

Далекий приціл — завжди прибутковий

ОЛЕГ КУПРІЄНКО,
директор компанії «Укррос-прод»

— Наша компанія створена на базі колишнього відділу відтепер уже фінансово-промислової групи «Укррос» з оборотом у 7 млн. дол. Головний напрям діяльності — великооптова торгівля продовольчими, а точніше — м'ясо-молочними продуктами. Рік тому правління «Укрросу» інвестувало 1,5 млн. грн. — як безпроцентний кредит — 22 колгоспам у сировинній зоні Бахмацького м'ясокомбінату, що на Чернігівщині. Розрахунок був простий: відгодувати 1,5 тисячі голів худоби для безперебійної роботи м'ясокомбінату протягом місяця. З огляду на виробничі потужності м'ясокомбінату, де нам, до речі, належить контрольний пакет акцій, і на збіднілий раціон відгодівлі передбачали одержати 500 тонн живої ваги вже на початку нинішнього року. І таки домоглися свого, хоча середньодобовий приріст ваги наших підопічних становив 450 грамів (на Заході добігає інколи двох кілограмів). Паралельно вкладали гроші у технічне забезпечення м'ясокомбінату. Тепер, після того, як збудували новий компресорно-холодильний комплекс і значно поліпшили технологічний процес, м'ясокомбінат має змогу зберігати не 200, як було, а 700 тонн м'яса. Заморожування сировини відбувається при температурі -34 за Цельсієм, простої, пов'язані з кон'юнктурою ринку, звели до мінімуму. Сподіваємося, що 250 тис. дол. капіталовкладень дадуть швидку віддачу. Підстав для того, щоб підняти товарооборот більш як удвічі, достатньо. Плануємо ввести в дію птахопереробний цех, скориставшись кредитом ЄБРР. Для цього маємо намір купити збанкрутілу птахофабрику по сусідству з м'ясокомбінатом, майно якої перебуває у заставі, встановити високотехнологічне устаткування з Німеччини або з Голландії і виготовляти кожні два місяці щонайменше 200 тонн пташиного м'яса. Отже, маємо проблеми, але приємні. Адже розв'язуючи їх, ми створюємо робочі місця, вдосконалюємо технологію сільськогосподарського виробництва, одержуємо високі прибутки.

Ринком варто управляти!

ОЛЕКСІЙ КРУТИБІЧ,
директор компанії
«Укррос-цукор»

— Як відомо, свій бізнес група компаній «Укррос» починала, так би мовити, з цукрової спеціалізації і на цьому грунті зажила неабиякого авторитету. На сьогодні група володіє Пальмірським і Чортківським цукровими заводами на Черкащині і на Тернопіллі, які за рейтинговим опитуванням входять у п'ятірку кращих у країні. Торік у їхніх зонах бурякосіяння збирали чи не найвищі врожаї — до 250 центнерів цукрового буряку з гектара, що дало змогу виробити близько 40 тисяч тонн цукру на Пальмірському і майже 35 — на Чортківському цукрозаводах. Не забувайте при цьому, що таких вагомих результатів досягають на орендованих у колгоспів земельних площах, а це щонайменше 1000 гектарів сільгоспугідь, за рахунок продуктивного машинно-тракторного комплексу, який дозволяє надійно провести процес обробітку землі та вирощування мінімум 400 центнерів цукрового буряку з одного гектара. Фактично весь виготовлений цукор було продано в країні, оскільки внутрішні ціни зростали, тоді як на зовнішніх ринках вони падали. Експортувати український цукор стало невигідно, оскільки російський ринок практично зачинено, а внутрішня ціна на цукор знову підтрибнула до 320 дол. за тонну. На мою думку, давно назріла потреба державного регулювання ринку цукру шляхом квотування і ліцензування торгівлі на внутрішньому ринку. Тільки у такий спосіб можна досягти певного мінімального рівня цін на цукор, уникнувши торговельних тромбів. А заразом — і надаючи комерційним структурам, які активно кредитують сільськогосподарське виробництво, можливість планувати свою діяльність на перспективу. Без цього працювати нині неможливо. На певних відрізках часу ми були вимушені, наприклад, продавати цукор за ціною, нижче від його собівартості на тому чи іншому заводі. Вигідно продати через несприятливу кон'юнктуру цін не могли, а гроші тоді знадобилися для розрахунків за газ — і нічого іншого не залишалося. Зате зараз, якщо продавати цукор, можна досягти пристойної рентабельності. Такі речі слід передбачати заздалегідь, оскільки від них залежить фінансовий стан будь-якого трейдера. Але коли ринок не регулюється, щось передбачати навіть не беріться — тільки змарнуєте час.

Лотерея «ГУ»

Цукор від Тараса Григоровича

Ми вже повідомляли, що з фінансової кризи, яка спалахнула восени минулого року, ЗАТ «Укррос» вийшло з адміністративними змінами, утворивши повноцінну фінансово-промислову групу компаній з виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції. За цей час укрросівці приємно нагадали про себе ще раз. Днями до редакції надійшов цукор з Пальмірського цукрозаводу на Черкащині, колектив якого виявив бажання спонсорувати лотерею для передплатників «Голосу України».

— На чиє ім'я писати розписку в одержанні п'яти мішків цукру для переможців лотереї? — поцікавилися у водія автомобіля.

— На ім'я Тараса Григоровича Шевченка...

І то був, уявіть, не гумор. З'ясувалося, що керуючий господарським управлінням ЗАТ «Укррос» — повний тезка Кобзаря. Подякувавши водієві за солодкі призи, ми констатували для себе, що далеко не все ще знаємо про укрросівців, а водієві пообіцяли детальніше розповісти про будні кожної з компаній ЗАТ. А якщо пообіцяли, слова свого дотримаємо.

«Мученик за народ і його волю»?

До 120-річчя Симона Петлюри. Що краще для майбутнього: романтичні міфи чи історична правда?

(Автор передбачає критичне сприйняття публікації і все-таки пропонує вкотре уважно поглянути на вітчизняну історію та її героїв. Хоча б заради того, щоб в їхніх портретах та діяльності — без ретуші й ідеологічного глянцю — спробувати знайти відповіді на питання, які хвилюють нас сьогодні. Якщо нам справді потрібна українська незалежна держава.)

«Мав завжди дуже сумний погляд. Немов у поета»

Біографія Симона Петлюри звичайна. Народився в Полтаві, особливим інтелектуальним потенціалом не володів — середню освіту здобув екстерном. Працював бухгалтером, за сумісництвом — журналістом. У війську не служив. Як політик не був твердий у своїх переконаннях — то виходив з УСДРП (у пору пореволюційної реакції 1905 року), то повертався до її лав, коли була нагода з допомогою партійного списку обійняти вигідну посаду (остаточно залишив УСДРП в лютому 1919 року). Крім того, С. Петлюра був членом масонської ложі, що діяла в Києві.

З початком І світової війни виявив себе відданим патріотом Росії, виступав за перемогу російської зброї.

І зовнішність мав непримітну — середнього зросту, світловолосий, пожовклі від постійного паління зуби...

У Києві досі живуть люди, які бачили його. Одна навколо літературна бабуся розповідає: «Мав завжди дуже сумний погляд. Немов у поета».

Але був амбітний. Дуже!

В перші дні української революції пропонував Михайлові Грушевському та Володимирові Винниченкові вимагати від Тимчасового уряду Росії, щоб його (С. Петлюру) ввели в коло лідерів петроградської революції як заступника прем'єр-міністра Олександра Керенського.

В українському уряді С. Петлюрі поталанило більше — внаслідок міжпартійних суперечок й кадрового дефіциту він став генеральним секретарем військових справ. М. Грушевський та В. Винниченко робили все, щоб не допустити до організації національних збройних сил радикально налаштованого Миколу Міхновського — ініціатора створення перших українських військових частин. С. Петлюру вважали поміркованим і обережним.

М. Грушевський та В. Винниченко пізніше не раз каялися, що в 17-му поставили на «щирого демагога в солдатській шинелі» (генеральним секретарем військових справ С. Петлюра пробув півроку — від червня 17-го по січень 18-го).

«Талановита посередність» виявилася з характером

Коли стався збройний виступ на київському заводі «Арсенал», вже тоді усунутий з поста генерального секретаря військових справ С. Петлюра повернувся до столиці разом зі своїм товаришем отаманом О. Волохом й узяв участь у розгромі повстанців. Хоча основною опорою УНР у той час були кадрові військові частини Січових стрільців під командуванням полковника Є. Коновальця, С. Петлюра не залишився без лаврів переможця.

До арсенальських баталій генеральний секретар військових справ «засвітився» ще під час київських подій, пов'язаних з виступом полуботківців (у липні 1917 року полк імені П. Полуботка захопив Київ і передав владу Центральній раді з вимогою негайно проголосити незалежність України). С. Петлюра зробив усе, аби якнайшвидше вгамувати полк й відправити його на фронт.

Що штовхало до дій цього справді пересічного, на перший погляд, чоловіка?

Любов до України? Підстав сумніватися в цьому немає. Як немає аргументів і в наших опонентів проти твердження, що, будучи патріотом, С. Петлюра ніколи не забував про власні інтереси, особливо, як тепер кажуть, про імідж. Ні, колишній полтавський семінарист хотів набагато більше, ніж матеріальне збагачення.

«Одна з найважливіших амбіцій Петлюри — стати історичною фігурою. Він безумовно добився цього. Питання тільки в тому, буде ця фігура позитивною чи негативною». Так вважав учень М. Грушевського, історик і дипломат С. Томашевський.

Знову опинившись на чолі українських збройних сил в період Директорії (з грудня 18-го по листопад 20-го), С. Петлюра дотримувався оборонної військової доктрини. На його переконання, армію веде вождь нації, а арміями керують генерали, які реалізують на локальних ділянках бойових дій стратегічний план війни(?!).

Влітку 1919 року генеральний штаб армії УНР очолив Микола Юнаків — колишній генерал-полковник російської армії, професор Миколаївської академії російського генштабу. Війська відразу перейшли в наступ і здійснили успішний похід на Київ.

«Без крові немає нації»

У 1919 та 1920 роках було здійснено кілька спроб врятувати становище у війську, усунувши від командування армією УНР С. Петлюру.

Представники самостійницьких національ-патріотичних рухів шукали альтернативу Головному отаману. Вибір падав то на командувача Північного фронту В. Оскілка, то на командувача Лівобережного — П. Болбочана.

У протистоянні з опозицією С. Петлюра демонстрував і свою жорстокість, і рішучість.

«Я вважаю, що лише в процесі кривавої боротьби, шляхом великих жертв і «великої крові» наш народ може заслужити собі право на самостійне державне життя... Я не знаю більш тривкого цементу, що зв'язує розпорошені сили нації, як знову ж таки кров... Без крові немає нації...». Це думки С. Петлюри в еміграції.

Завершив свою діяльність С. Петлюра-політик, полководець укладанням нерівноправного союзу з Ю. Пілсудським, ціною якого була відмова від значних західноукраїнських територій.

Чи був мучеником за народ і його волю С. Петлюра, відповість лише майбутнє, коли ми позбавимося романтичних пристрастей опоетизовувати свою історію та її діячів.

Віталій АБЛІЦОВ.

«Погода» для юних закарпатців

Як живеться дітям, котрих дехто нарік «заручниками», на березі Чорного моря

За листами читачів

«Заручники» — не вигадка кореспондента. Це слово фігурувало в одному з листів, що надійшов до редакції із Закарпаття, а саме з села Синевир Міжгірського району. Авторка обурювалася тим, що термін перебування дітей, які приїхали до Одеси, в центр «Молода гвардія», продовжено на 12 днів (хоча, до речі, зроблено це було на прохання саме закарпатських властей). Тривога щодо умов перебування далеко від домівки дітлахів відчувалася й у деяких інших листах: діти щодня плачуть, геть обносилися, у них немає мила, щоб помитися, випрати білизну...

...Моїми гідами по табору «Зоряний» (а ще закарпатцям, яких на той час перебувало в «Молодій гвардії» понад 500, віддали затишні й добре облаштовані кількаповерхові капітальні споруди табору «Сонячний») були його директор Василь Безденьі, керівник групи дітей з Міжгірського району, вчителька з тамтешнього райцентру Василина Шегута і ще десятки хлопчаків та дівчаток із Закарпаття. Те, що побачив, почув, перевершило всі мої сподівання. Тієї днини, саме мав відбутися своєрідний конкурс загонів на тему захисту довкілля, всі були зайняті тільки цим. Дівчатка малювали плакати, хлопчаки приміряли протигази, всі гуртом випускали стінніки, бігали, радилися, сперечалися... «Ой, тут не занудьгуєш, — чув не раз. — Вожаті, вихователі стільки всілякого запропонують: й отакі змагання, і щоденні дискотеки, й самодіяльні концерти, й різні екскурсії...». Багато хто із захопленням згадував поїздку до Києва, розваги, подарунки, відвідини одеських театрів, екскурсії приморським містом. Довелося навіть, аби вивільнити час на все оте, дещо скоригувати навчання в тутешній середній школі.

З дозвіллям, отож, все зрозуміло. Ну, а як з одягом-взуттям, милом, з харчуванням нарешті? Як не придивлявся, так і не побачив хоча б когось у подертих черевиках чи одязі, — здебільшого все оте добротне, модне. Ні, не всі в такому сюди приїхали, зауважила Василина Шегута, дещо придбав для дітей центр «Молода гвардія», дещо привезли благодійники з Одеси. Ну а з приводу мила, то навіть посміялися разом: не тільки його, а й шампунів надбали вдосталь, малюки знайшли було для себе забаву — бульбашки пускати, отож довелося взяти витрачання недешевих шампунів під контроль вихователів.

Гуртом зайшли до просторої й напрочуд затишної їдальні — там саме накривали столи до обіду. Взяв до рук меню на той день. Сам коментувати його не буду, обмежуся висловлюванням одного з хлопчаків — Юрка: «Про деякі страви, що ними тут частують, я вдома й не чув...».

Показове, гадаю, й таке: відвідавши медичну клініку «Молодої гвардії», дізнався, що тут зуміли перетнути шлях не тільки поодиноким серйозним захворюванням дітей, а й підступній епідемії грипу, що саме лютувала в місті, в Україні...

— Все, що побачили, про що почули, далося нам непросто, — поділився генеральний директор «Молодої гвардії» Сергій Козловський. — Тільки за харчування закарпатців центр заборгував постачальникам понад 150 тис. гривень. А ще опалення, електроенергія, водопостачання, утримання обслуги. Міністерства й відомства, що мають фінансувати перебування тут дітей із Закарпаття, гроші перераховують, на жаль, надто малими частками, із запізненням...

Певно, про все оте знала вже згадувана Василина Шегута, бо на прощання розчулено мовила:

— За те, що зробили для наших діток працівники «Молодої гвардії», на яких ми, власне, звалилися на три з лишком місяці зовсім несподівано, маємо вклонитися їм якнайнижче. Діти звідси поїдуть зміцнілі фізично й збагачені духовно.

...Хлопчаки й дівчатка, з якими зустрівся, розмовляв у «Молодій гвардії», нещодавно роз'їхалися по домівках. І сюди, й у інші дитячі й молодіжні центри на узбережжі Чорного моря приїздитимуть нові й нові групи юних закарпатців, тим більш, що попереду — літо. Тому й опубліковано цей репортаж, аби заспокоїти батьків: чутки, а тим паче плітки — то не завжди правда.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Один день Лариси Петрівни

Соціальний зріз

Двадцять сім років тому Лариса Петрівна успішно закінчила Тернопільський медінститут. Працювала в різних медичних закладах Луцька. Лікар вищої категорії. Лікувала людям серця, хоч воно вже давно в неї самої болить. А в грудні минулого року Лариса Петрівна за власним бажанням покинула роботу. І пішла торгувати на старий ринок у Луцьку. В неї там вже й «своє робоче» місце є.

У неділю Лариса Петрівна призначила мені зустріч на 17 годину. В телефонній розмові сказала: «О шістнадцятій прийду з ринку, трішки відпочину, а тоді розповім... Але прошу не називати мого прізвища. За цих три місяці я себе вже пересилила, змирилася з тим, що так треба, та ради дітей — не хочу. Друзі знають, чим займаюся. А хіба нині я така одна? І не моя вина, що я, лікар вищої категорії, мушу торгувати на ринку. А який вихід? Красти? Рідна держава змусила мене це робити. А може, ми живемо і не в рідній державі? Ви мені можете пояснити, чому ми так страшно живемо? А послухаєш — стабілізація намітилася. Господи, скільки неправди...».

У призначений час я зайшов на квартиру Лариси Петрівни. Присів за журнальним столиком, розкрив блокнот, взяв ручку... Неподалік стояла господиня, насторожено дивилася на мене. Почував я себе дещо незручно. Раптом вона посміхнулася, махнула рукою, присіла неподалік.

— Записуйте, — кивнула головою. — Зранку торгую на ринку, крім понеділка. Хочете знати, чому покинула лікарську роботу? А чи будете працювати, якщо вам не платитимуть п'ять — шість місяців? Ось і я не захотіла. В медичному закладі, де пропрацювала багато років, заборгованість у зарплаті за 1997 рік — три місяці, за 1998-й — п'ять. А на роботу ходила кожен день. Підрахувала: коли у разі звільнення мені віддадуть за всі ці місяці зарплату, матиму початковий капітал, щоб розпочати торгівлю на ринку. Не смійтеся з того капіталу, для мене 500 гривень — дуже велика сума. Знайома вчителька із річним стажем ринкової бізнесменки ввела мене, як-то кажуть, у курс справи.

Насамперед потрібно мати товар. Із різних міст у Луцьк привозять гуманітарку. Там є поношені речі, а є досить пристойні. Ось ви за скільки гривень купуєте чоловічу сорочку? За двадцять — тридцять... Це дуже дорого. Я вам продам з гуманітарки за 10 — 15 гривень. Приходьте на ринок.

Так ось, у неділю о восьмій ранку я вже на ринку. Треба заздалегідь приготувати робоче місце. Знайомі чоловіки принесли мішок з товаром. За послугу я їм дала 3 гривні. Одну гривню віддала господині, в якої в хаті біля ринку зберігається товар. Розклала речі на двох розкладачках. За кожну плачу на місяць 32 гривні. За палатку — 64 гривні. Вже під снігом і дощем не стоятиму...

О десятій годині в мене купили трикотажну блузку за 4 гривні 50 копійок. Трошки пізніше — пару шкарпеток. Перед обідом я випила склянку чаю і з'їла пиріжок — 70 копійок.

Холодно. Прийшла знайома, попросила розшифрувати її кардіограму. Плаче — із серцем проблеми, а грошей на ліки немає. Втішала як могла. Здається, близько другої години чоловік купив спортивний костюм. Мені стало веселіше. Дорога покупка — 18 гривень. Прийшов син до мене. Він — безробітний. Дала йому 4 гривні. Невістка з малою дитиною сидить удома. Купила для себе два лимони і півхлібини. О п'ятнадцятій залишила сина торгувати, а сама побігла за новим товаром.

Хвилин через сорок купила 80 кілограмів шмаття, заплатила 300 гривень. Ще винна — 150. Коли щось уторгую — віддам. Не дивуйтеся, гуманітарку ми часто купуємо на кілограми. Буває, що мені дозволяють подивитися, що в торбині, а деколи — ні. Береш кота в мішку. Завезла до знайомої, яка живе біля ринку, за зберігання заплатила 2 гривні. На ринок вже не поїхала. Дуже втомилася. Змерзла. Син зателефонував, що вторгував ще 7 гривень. Підрахувала: за день — 31 гривня. Це ще й добра торгівля. Я ж бо постійно в боргу. Із 31 гривні моїх — 5 гривень 27 копійок. Це мої живі гроші. Мої гроші. А в лікарні в мене і тих не було. То я вам ще не розповідаю, як нас податківці ганяють, як обдирають... Є на ринку і своя мафія. За цих три місяці я стільки дізналася, що розказати вам — не повірите. Але жити треба. Ось така в мене нова робота, ось такий мій день. А до пенсії ще п'ять років? Чи доживу?..

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

P. S.

Цей матеріал автор надіслав до редакції за день до своєї смерті. Серце не витримало...

Жарт номера

Мал. Віктора ПОПОВА.

Приватна справа

— Хто там? — запитав Крупенник.

— Вам повістка.

— Повістка? — завмер він. — Звідки?

— З податкової інспекції.

Помилки не було: саме йому належало з'явитися до такого-то кабінету для давання відомостей про свої прибутки.

Крупенник здивувався — про які прибутки йдеться? — та, як законослухняний громадянин, з'явився. У зазначеному кабінеті за комп'ютером сиділа жінка. Вона глянула на повістку і її пальці забігали по клавіатурі.

— Так, Крупенник Ве Є. За нашими даними, в позаминулому році ви отримали сорок три мільйони карбованців, а торік — дев'ять з половиною тисяч гривень. У декларації їх не вказали і податок з них не заплатили.

Відвідувач засміявся. Реготав він цілком щиро, бо такі суми перебували поза межами його уяви.

— Та я ж заробляв копійки, а останній рік взагалі сиджу за власний рахунок.

— Це нам відомо, проте йдеться не за вашу службу, а за дивіденди, отримані від компанії «Фігс-інвест».

— Уперше про них чую. Як і про саму компанію.

— Електроніка не бреше, — інспекторка вказала на екран. — Ваучер ви свого часу отримали?

— Отримав.

— І куди його вклали?

— Нікуди. Три роки тому, як зовсім не мав нічого їсти, продав за готівку. Вже й не пам'ятаю, за скільки.

— Так от, він вкладений в привілейовані акції, на які й набігли названі мною суми. Мусите внести за них податок, інакше притягнемо до кримінальної відповідальності за приховування прибутків.

Крупенник вийшов з податкової інспекції, наче йому на голову насунули цебро. Тих грошей йому неназбирати, навіть якщо продав би все своє майно, хіба що лише разом з квартирою. І тут його осяяло...

За годину Крупенник стояв перед вибискуючими від металу і лаку дверима офісу з бронзовою табличкою «ТОВ «Фігс-інвест».

— Ви хто? — зупинив його один із охоронців.

— Акціонер.

— Акціонери приїздять на авто! — кивнув той на ряд іномарок.

— Моє в ремонті, — збрехав Крупенник. — Я у важливій справі.

Охоронець набрав якийсь внутрішній номер, вийшов молодик в окулярах.

— Я хочу отримати дивіденди: сорок три мільйони за позаминулий рік і дев'ять з половиною тисяч — за минулий, — заявив Крупенник. — На мій ваучер. Можете перевірити — він же іменний.

— А ви його до нас вклали чи продали? — уточнив службовець.

— Продав, — зізнався відвідувач.

— У такому разі ніяких прав на нього більше не маєте. Як і прав на будь-які дивіденди.

Окуляристий пішов, охоронець демонстративно ступив на поріг.

Крупенник знову подався до податкової:

— Що це виходить? Як отримувати гроші — ваучер не мій, а як платити...

— А ви як гадали? — товкмачила йому інспекторка. —Отримали ви дивіденди чи ні, то ваша приватна справа. А податок — справа державна і ми мусимо його стягти. Ваучер чий? Ваш. То вам і платити. До цих сум нарахуємо ще й пеню за затримку оплати. Закон є закон.

Під вечір Крупенник повернувся додому. На столі замість обіду лежав голий буханець.

— Зарплати мені знову не видали, — порадувала дружина. — На що будемо жити?

Дістала з шухляди пачку зелених папірців.

— Що це? — стрепенувся чоловік.

— Компенсаційні сертифікати — за наші ощадні внески, що пропали. Піду продам. Як гадаєш, скільки за них можуть дати?..

Савелій ЦИПІН.

Харків.

Крамниця «Сталін з нами»

Репортажі від одеських джентльменів

Кор.: Не таємниця, що сьогодні дехто відчуває ностальгію за минулим, з тугою пригадує часи, коли в крамницях усе було за низькими цінами. Для цих людей з гуманних міркувань відкрито спеціальну крамницю, яку ми і пропонуємо вам відвідати.

Вивіска «Крамниця «Сталін з нами». Інтер'єр сталінських часів з відповідними продуктами та цінами. Якийсь ветеран щось купує і йде.

Кор. (продавщиці): Я бачу, у вас все є. Ну, цим нині вже нікого не здивуєш. Їх цікавлять ціни.

Продавщиця: Ну ось, дивіться. Ікра чорна — 1 гривня 12 копійок, червона, звісно, дешевша. Краби — 43 копійки за банку.

Кор. Нічого собі. Перепрошую, а тут ось... ціна гривня десять копійок. Що це, ковбаса?

Продавщиця: Так, це сервелат із натуральної ведмежатини, тож справді дорогувато. Та коли вам не підходить, прошу, московська сирокопчена, 82 копійки за кілограм.

Кор.: Ой, тоді зважте мені, будь ласка, дві палички. Та ікри три кіло. П'ятнадцять, ні — двадцять, банок крабів.

Продавщиця: Товаришу, навіщо ви стільки набираєте? Воно ж нікуди не дінеться. Завтра прийдете — ще купите.

Кор.: Еге... А раптом подорожчає?..

Продавщиця: Та ви що! У нас ціни тільки знижуються. Платіть у касу. (Дає пакунок із продуктами.)

Кор.: Дякую!

Продавщиця: Прошу. Заходьте ще.

Кореспондент виходить із магазину. На виході його перестрічають двоє у формі.

Перший: Кореспондент «Джентльмен-шоу»?

Кор.: Так.

Другий: Вас звинувачують у замаху на життя товариша Ворошилова і копанні тунелю зі своєї квартири до Стокгольма. Пройдімо!

Кореспондента забирають. Продукти, придбані ним, повертають до магазину, розкладають по полицях.

Ну, чи не психи?

Табличка: «Відділення Ощадного банку України». На великій швидкості до дверей під'їжджає «Мерседес», із нього вискакують двоє в масках зі зброєю в руках і з мішком. Вдираються до приміщення.

Перший: Усім лягти на підлогу! (Усі, крім кореспондента, лягають.)

Другий: Усім на підлогу! Всім!

Кор.: Вибачте... (Вмощується.) Ми є очевидцями ретельно спланованого пограбування банку. Враховуючи розміри мішка, злодії збираються взяти увесь запас готівки в сейфі...

Грабіжники квапливо вигрібають гроші в мішок. Вибігають із банку. Лунає звук сирени.

Кор.: Ну що ж, напевно, таки знайшлася людина, яка зателефонувала куди слід.

Під'їжджає карета «швидкої допомоги». Вистрибують два санітари, хапають грабіжників.

Кор.: Перепрошую, куди їх — до в'язниці?

Санітар: До якої в'язниці? До психлікарні!

Кор. (лікареві): Поясніть, будь ласка, що відбувається?

Лікар: Ви знаєте, це у нас вже не перший такий виклик. Типовий клінічний випадок. Судіть самі. Машина у них імпортна — отже, придбали за долари. Пістолети — американські: отже, теж валюту платили. Та ті самі колготки — он у них на голові — й ті в Туреччині на базарі по 2 долари. А тепер подивіться, що вони взяли! (Дістає з мішка жменю купюр.) Наші українські гривні!... То чи не психи?!

Сирена, машина забирає «хворих».

Репортажі слухав і записував Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Почуте

Поділили

Приїхав син-таксист з міста до батьків у село по м'ясо (знав, коли кабанчика колотимуть) і з порога:

— Заберу заднього моста і коробку передач.

— Обійдешся фарами, карданом та вихлопною трубою, — відповів на те батько-жартівник.

Порозумілися

Студент, щоб віддячити викладачеві, який був до нього не надто вимогливий на іспиті, запросив його на чарчину.

— Гусак із свинею не п'є, — відповів той.

— А я такий гусак, що з будьким питиму...

Не наврочте

Доярка Христина не хоче ходити на роботу, доводячи завфермою, що вона хвора, мовляв, і руки болять, і ноги, і голова...

— А я бачив, як учора від тебе агроном удосвіта виходив, а перед тим — зоотехнік...

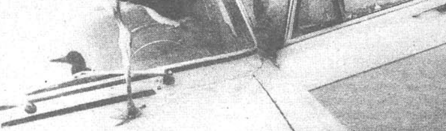
— Який-бо ви заздрісник, — відповіла жінка. — Щось же в мене має бути здорове!..

Зібрав і записав Давид ЮРКОВ.

смт Рокитне Рівненської області.

Ну, й лелеки пішли — машини приносять!..

Фотоусмішка Зиновія КОВАЛЯ.

Єврошопа

Прибув дядько до Києва —
душа веселиться,
бо ж не чужий мегаполіс,
а рідна столиця.
Вийшов радо на Хрещатик,
оглянувсь довкола...
І тут йому від сумніву
серце похололо.
Що не вивіска — слова
якісь невідомі.
— Це не Київ! — злякавсь дядько,
аж зів'яв по тому.
Видать, кріпко у поїзді
задрімав, на лихо, —
проспав Київ
і в Європу
у саму заїхав.
Та не може того буть! —
Не віриться дядьку.
Повернувся і написи
став читать спочатку.
«Маркет», «Бінго», «Хевен»,
«Спліт»,
спинивсь на «Нон-стопі»:
— Чи круть-верть
а чи верть-круть,
а таки в Європі.
Онде, мабуть, полісмен —
підійду спитаю,
як теперечки дістатись
до рідного краю.
Вибачився, розказує
про свою пригоду.
А той слуха, ніби з гостем
знайомий ізроду.
— Та ти, — каже, — не тушуйся,
все в нормі з тобою.
В мене теж, браток, подібне
бува з перепою.
Та сьогодні я — ні-ні,
отож точно знаю:
перед нами ось Хрещатик —
від краю до краю!
Дядько вислухав та й каже:
— А я думав — сниться.
Для певності ще зайшов
у дві-три крамниці.
А там тобі — все Європа,
аж місця замало:
євроодяг, євровікна,
навіть євросало.
На вулиці під аркою
кури на вертелі.
Думав, наші, полтавські, —
лискучі, дебелі.
Та земляцькому товару
порадів я здуру:
бо над ними написано
чітко: «Єврокури».
Мо', я щось не розумію,
не дам собі ради, —
то скажи мені, служивий,
де тут сидить влада?
Хочу я одне-єдине
спитати по праву:
хто ж із нас проспав столицю
чи, може, й державу?
Тепер вийдеш за порога,
а вже і Європа,
і суцільна вам крамниця,
тобто єврошопа.
І хто, скажіть, у одвіті
за цю притчу, пробі,
що усі ми опинились
у цій європробі?

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.

Байки у два рядки

Спорідненння

Дзижчала Муха на Корові:
— Та ти ж мені сестра по крові!..

Причетність

Зернина, падаючи в жорна,
Подумала: "І я проворна!.."

Взаємність

Старий Баран сподобив Кізку юну,
А Кізка — його шубку тонкорунну...

Ретроспектива

Хвалилась Лисина: "Колись не так жилося —
Тоді і на мені росло волосся!.."

Аморальність

Лелека — птах високого польоту! —
До Жаби опускався на болото...

Критиканство

Критикувала Пугача Сова
За те, що в нього кругла голова.

Гординя

Штурвал, що вибився в музейні експонати,
Про себе заявив: "Руками не чіпати!"

Гриць ГАЙОВИЙ.

Київ.

Перлюкізми

✔ Нічого, народ ще буде електоратом!

✔ Мафія сказала, що її в нас нема!

✔ Сміється король: а народ же голий!

✔ Черг за ковбасою вже не буде — і не сподівайтеся!

✔ Укази зараз нікому не указ!

✔ Жінка — як вино: п'єш, п'єш, а потім як ударить по голові!

✔ Ех, не я моя дружина!

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.

Чого тільки лелекам не приписують!

До уваги акціонерів!

ВАТ **«Н-Санжари АТП»** повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 29 червня 1999 року о 10.00 за адресою: Н-Санжари, вул. Жовтнева, 105, актовий зал.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту та висновків виконавчих та контролюючих органів по результатах діяльності ВАТ за 1998 рік.
2. Визначення основних напрямів діяльності ВАТ на 1999 рік.
3. Про зміни в персональному складі виконавчих та контролюючих органів ВАТ.

Реєстрація акціонерів з 8-ї години.

При собі мати паспорт.

Для одержання довідок звертатися за тел. (244) 3-17-30.

Правління ВАТ «Н-Санжари АТП».

Открытое акционерное общество «Автотранспортное предприятие 15162» сообщает об изменении повестки дня общего собрания акционеров, назначенного на 28 мая 1999 год.

Повестка дня:

1. Отчет и перевыборы руководящих органов и председателя правления ОАО «АТП 15162».
2. Проведение независимого аудита финансово-хозяйственной деятельности ОАО «АТП 15162».
3. Создание дочерних предприятий.
4. Изменения и дополнения в устав ОАО «АТП 15162».
5. Об утверждении плана распределения прибыли общества на 1999 г.

Время и место проведения собрания — прежнее.

Правление.

Закрите акціонерне товариство «Ензим»

повідомляє, що 30 червня 1999 року о 17 год. відбудуться збори акціонерів за адресою: Львів, вул. Личаківська, 232.

Реєстрація акціонерів проходитиме з 15 год. до 16 год. 30 хв. за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Внесення змін до статуту і установчого договору.
2. Вибори правління.
3. Вибори голови правління.
4. Обрання спостережної ради та ревізійної комісії товариства.
5. Різне.

Для реєстрації при собі мати:

1) документ, що посвідчує особу;

2) доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Довідки за телефоном 71-81-55.

Правління.

До уваги акціонерів відкритого акціонерного товариства «Кузнецовськенергожитлобуд»

Правління ВАТ «Кузнецовськенергожитлобуд» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 1 липня 1999 р. за адресою: 265921, Україна, Рівненська область, м. Кузнецовськ, ВАТ «Кузнецовськенергожитлобуд», адміністративний будинок (актовий зал).

Проїзд від автовокзалу службовим автобусом товариства.

Пропонуємо ознайомитися з порядком денним загальних зборів акціонерів:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік і основні напрями діяльності в 1999 р.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії за результатами фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік.
3. Звіт спостережної ради про роботу в 1998 році.
4. Затвердження розподілу планового прибутку товариства в 1999 році.
5. Про збільшення статутного фонду товариства у зв'язку з індексацією балансової вартості основних фондів станом на 1 січня 1995 року.
6. Внесення змін до статуту товариства та внутрішніх нормативних документів.
7. Про незалежного реєстратора товариства.
8. Різне.

Відкриття зборів: о 12.00 .

Реєстрація учасників зборів буде проводитися в день проведення зборів з 9.00 до 11.00 у фойє адміністративного корпусу.

Для реєстрації на загальних зборах акціонерам необхідно при собі мати документ, що посвідчує особу; представникам акціонерів — доручення на право участі в зборах, оформлене за встановленим порядком.

Додаткова інформація

Збільшення статутного фонду товариства проводиться за рахунок індексації балансової вартості основних фондів шляхом збільшення номінальної вартості акцій. Мінімальний розмір збільшення 15782-34 грн.

Нова номінальна вартість кожної акції 0,06 грн. Акції попереднього випуску обмінюються на акції нової номінальної вартості відповідно до кількості акцій, якими володіє акціонер. Початок обміну акцій вересень 1999 р. Термін обміну необмежений. Акціонери мають право брати участь в управлінні, отримувати доход у вигляді дивідендів та інші (передбачені законодавством). Відшкодування можливих збитків, пов'язаних зі зміною номіналу — відповідно до чинного законодавства.

Проект змін до п.5.1, 5.2 Статуту, які передбачається викласти в наступній редакції:

«5.1 Статутний фонд товариства становить 94694.04 грн.»

«5.2 Статутний фонд поділено на 1578234 просту іменну акцію номінальною вартістю 0,06 грн. кожна»

Телефон для довідок: тел. (8-03636) 2-18-59, факс (8-03636) 2-18-59.

З повагою, правління ВАТ.

ВАТ «Південьзахідепектромережбуд»

Повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів 27 травня 1999 року о 12 год. за адресою: Львів, вул. Зелена, 151-а, у приміщенні ПТУ-33.

Реєстрація акціонерів 27 травня 1999 року з 9.00 до 11.30.

Порядок денний:

1. Звіт про роботу ради товариства за 1998 рік.
2. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 1998 рік.
3. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки господарсько-фінансової діяльності товариства у 1998 році.
4. Про розподіл прибутку та виплату дивідендів за 1998 рік.
5. Про укладення договору на ведення реєстру.
6. Про форму випуску акцій.
7. Про ефективність та доцільність функціонування структурних підрозділів товариства.
8. Внесення змін та доповнень до статуту відкритого акціонерного товариства «Південьзахіделектромережбуд».
9. Затвердження статутів дочірніх підприємств.

Телефони для довідок: 76-19-04, 75-57-55.

Арбітражний суд Тернопільської області (282001, м. Тернопіль, вул. Острозького, 14А) порушив справу № 10Б-39-71 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Харчопром», м. Тернопіль, вул. С. Бандери, 3, р/р 26007200359001 в Тернопільській дирекції АК АПБ «Україна», МФО 338233, ЗКПО 00390248.

Арбітражний суд Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-а) порушив справу № 16/311-б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Юма». Юридична адреса: Київ, вул. Алма-атинська, 8.

Кредиторам звертатися до арбітражного суду міста Києва.

Арбітражний суд Житомирської області (262014, Житомир, вул. М.-Бердичівська, 25) порушив справу № 128 б/1046 про банкрутство аудиторської фірми «Карпати-Аудитсервіс». Юрид. адреса: Житомирська обл., м. Бердичів, вул. Низгурецька, 16; р/р 2600230011674 в Яремчанському відділенні УСБ, МФО 336140, код ЗКПО 22194648.

Заяви санаторів та претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Загальні збори акціонерів ВАТ «ІВП «ВНІПІТРАНСГАЗ»

відбудуться 1 липня 1999 року об 11-00

за адресою: вул. Саксаганського, 6, «Будинок «Кіно»

Початок реєстрації з 8-00 до 11-00.

Порядок денний:

1 Звіт голови правління про роботу ВАТ за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради про роботу за звітний період.
4. Обговорення та затвердження результатів діяльності ВАТ та звітів спостережної ради і ревізійної комісії.
5. Обговорення та затвердження порядку розподілу прибутку на 1999 рік.
6. Обговорення та затвердження змін та доповнень до статуту та нової редакції статуту.
7. Вибори голови правління та правління ВАТ.
8. Вибори спостережної ради.
9. Вибори ревізійної комісії.
10. Використання гуртожитку та баз відпочинку.

Для участі в зборах при собі мати:

акціонерам — документ, що засвідчує особу;

представникам акціонерів — додатково доручення;

батькам дітей-акціонерів — свідоцтво про народження.

Телефони для довідок: 221-87-32; 220-66-21.

Общее собрание акционеров ОАО «Радуга»

состоится 30 июня 1999 года в 10.00, г. Николаев, ул. Степная, 2, регистрация акционеров с 9—00.

Повестка дня:

1. Отчет о проведенной работе за 1998 и I кв. 1999 года.
2. Перевыборы или утверждение настоящего состава правления.
3. Выборы членов ревизионной комиссии и наблюдательного совета.
4. Определение основных направлений деятельности предприятия на 1999 год.

Правление ОАО «Радуга».

Обухівське споживче товариство, код № 05580120, оголошує про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня виходу оголошення за телефоном 5-15-95.

Григорівське споживче товариство, код 05580137 оголошує про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня виходу оголошення за телефоном 3-81-25.

Арбітражний суд Київської області (252003, м. Київ, вул. Жилянська, 58-Б) порушив справу № 86/12б-99 про банкрутство акціонерного товариства «Акведук», (255026, Київська область, с. Калинівка, Броварського району; р/р 26001202694001 в АКБ «Україна» м. Бровари, МФО 321499, ЗКПО 14287943).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються в місячний термін від дня публікації оголошення.

Інформація про діяльність ВАТ «Бориспільське хлібоприймальне підприємство» за станом на 1 січня 1999 року

Найменування емітента	ВАТ «Бориспільське хлібоприймальне підприємство»
Код ЕДРПОУ	20581766
№ свідоцтва про державну реєстрацію та дата видачі свідоцтва	№217, 28 січня 1998 року
Місцезнаходження	256300, Київська область, м. Бориспіль, вул. Завокзальна, 1
Телефони	(04495) 7-19-20, 7-14-18
Телефакс	(04495) 7-19-73
Основні види діяльності	Закупівля, приймання, розміщення, обробка, зберігання зерна
Кількість акціонерів	143
Кількість власників облігацій	0
Чисельність працівників	39
Статутний фонд (для ВАТ):	565,5 тис. грн.
— прості акції (кількість та частка у статутному фонді)	2261936 шт (100 %)
— привілейовані акції (кількість та частка у статутному фонді)	—
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	4 грудня 1998 року
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати доход за його цінними паперами	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись	—

Основні фінансові показники

(тис. грн.)

Показник	Рік звітний	Рік попередній
1. Виручка (валовий доход) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін ПДВ та акцизного збору	407,9	621,5
2. Балансовий прибуток (збиток)	71,5	128,5
3. Всього за активами балансу	6452,9	2774,1
4. Всього зобов'язань	4563	1937
5. Статутний фонд	565,5	565,5
(довідково: номінальна вартість акцій)	(0,25)	
6. Нерозподілений прибуток	—	—
7. Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	не планувалось	
8. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію	—	—

Правління ВАТ «Бориспільське ХПП».

Арбітражний суд Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/779 про визнання банкрутом приватного торгово-виробничого малого підприємства «Синєвір» (юридична адреса: 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Січових Стрільців, 10/14), р/р 468119 у АПБ «Україна», МФО 325473.

Германівське споживче товариство код № 05580153 оголошує «Про свою ліквідацію». Претензії приймаються протягом двох місяців з дня виходу оголошення, за телефоном 3-44-888.

Арбітражний суд Харківської області (310022, м. Харків, майдан Незалежності, 5, Держпром, 8 п.) порушив справу № 2296/7-11 про визнання банкрутом ПП фірма «Беллотрікс», яка розташована за адресою: м. Харків, пр-кт. Тракторобудівників, 162-г, кімн. 196), р/р 468724 в ХРКБ «Приватбанк», МФО 351533, код 21238705.

Арбітражний суд Харківської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця від дня публікації оголошення.

Трипільське споживче товариство, код 05580143, оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня виходу оголошення, за телефоном 3-32232.

ТОВ «Аптека № 2 «ТЕКТ-ПЛЮС» повідомляє про свою реорганізацію шляхом приєднання до ТОВ «Аптека № 1 «ТЕКТ-ПЛЮС», яке стає його правонаступником.

Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою — 252087, м. Київ, вул. Чоколівський бульвар, 34.

Астрологічний прогноз
на 17 — 23 травня

ОВЕН. Користуватиметеся минулими напрацюваннями. Поточні справи вирішуватимуться ефективніше, якщо в них з'явиться особиста вигода. Буде непогано, якщо використаєте зв'язки, знання і досвід інших людей. Економія цього тижня дасть вигоду в майбутньому.

ТЕЛЕЦЬ. Доведеться орієнтуватися на «старшого товариша» і думку начальства. Однак якщо не хочете залишитися без прав, то зараз обговоріть і врегулюйте свої права і обов'язки. Цілком успішно виконаєте роль посередника, агента і прекрасного ділового компаньйона.

БЛИЗНЯТА. Можете мати успіх у комерційній діяльності, медичній практиці і на журналістській царині. Можливо, офіційно одержите пільговий соціальний статус. У вас може не бути вільної готівки, та ви можете скористатися соціальною пільгою і одержати матеріальну допомогу.

РАК. Якщо раніше ваш вплив був марним, то зараз ви як конкретна особа досягнете певних результатів. Ваші успіхи і стабільність прямо залежатимуть від зацікавленості ваших друзів. Ви також маєте врахувати правила, які панують у даному колективі, і обставини, що склалися.

ЛЕВ. Зробите корисну справу особисто для себе. Ділові успіхи ґрунтуватимуться на попередніх заділах. Відчуєте стабільність, якщо ваша діяльність або нинішнє заняття пов'язані з фінансами, нерухомістю, договорами і діловими поїздками.

ДІВА. Стосунки, які почали розвиватися протягом травневих свят, тепер можуть стати постійними і навіть тривалими. Зробите реальні кроки до того, щоб вас не мучила невідомість, особливо щодо конкретної людини.

ТЕРЕЗИ. Опинитесь у корисній залежності від літніх людей і фінансових планів чоловіка (дружини). До речі, його (її) справи стабілізуються, а допущені помилки буде виправлено. Можете покластися на партнера — і ваша дальня мета буде більш визначеною.

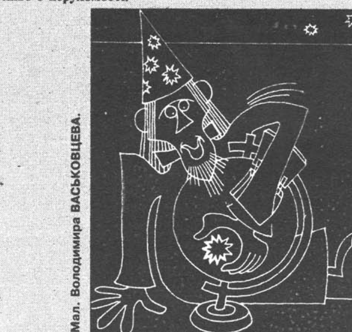
СКОРПІОН. Важлива розмова або договір, через які не складались справи або стосунки, зараз активно вплинуть на перебіг подій. Щоб не бути в програші, у всьому добивайтеся конкретності та офіційності.

СТРІЛЕЦЬ. Цього тижня ви командуватимете на роботі, а також вдома. Ви досягнете результату, якщо не конфліктуватимете, а будете активно використовувати людей, обставини, умови і правила гри.

КОЗЕРІГ. Цей тиждень для серйозних справ. Нині ви більш зібрані, конкретні, тому зробите те, що раніше не могли довести до кінця в роботі або стосунках. Наприклад, союз буде офіційно оформлено. Той рівень взаємовідносин, який встановиться цього тижня, можна зберегти надовго.

ВОДОЛІЙ. Цього тижня добре завершити розпочате переоблаштування в домі, ремонт квартири або дачі. Зараз буде знято проблему, пов'язану з вашим здоров'ям або здоров'ям літнього члена сім'ї. У четвер і п'ятницю схильні сперечатись і не поступатись співрозмовнику.

РИБИ. Ви захочете звузити своє коло спілкування, оскільки вас цікавитимуть тільки одна або дві особи. Цього тижня добре приймати важливі рішення, робити пропозиції, обговорювати серйозні питання і завершувати угоди, особливо з нерухомості.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Фото з конверта

Так починається кохання...

Фото Юрія ПАВЛІВА.

Київ.

Алергопрогноз
на 17—23 травня

Наступного тижня алергенного пилку в повітрі буде мало, тому що найнебезпечніші весняні алергени — береза і дуб —відцвіли, а залишки їхнього пилку, які ще фіксуються в атмосфері, особливої шкоди здоров'ю не завдадуть. На минулому тижні в повітрі з'явився пилок сосни, який наші лікарі не включають до схеми обстеження на поліноз, але польські дослідники вважають пилок сосни алергенним і радять уникати контакту з ним. Наприкінці наступного тижня очікується значна кількість пилку цієї рослини.

При перших проявах алергії необхідно звернутися до лікаря та скористатися антигістамінним препаратом. Назальний спрей АЛЕРГОДИЛ призначений саме для цієї мети.

Олена САВИЦЬКА,
аеробіолог.

Церковний календар

На Гліба–Бориса за хліб не берися

15 ТРАВНЯ — Перенесення мощей благовірних князів Бориса і Гліба, у святому хрещенні Романа і Давида.

Святого Афанасія Лубенського. Патріарх Царгородський (Константинопольський). Відомий своїми чернечими обітницями у монастирях Салонік, Афона та Єрусалима.

16 ТРАВНЯ — Преподобного Феодосія Печерського. Він започаткував гуртожитковий спосіб життя ченців, при ньому була закладена церква на честь Успення Божої Матері.

18 ТРАВНЯ — Мучениці Ірини. Проповідувала вчення Христа та здійснювала багато чудес, зцілюючи тяжкохворих.

19 ТРАВНЯ — Праведного Іова Багатостраждального. Старозавітний страждалець, людина непорочна, справедлива та богобоязлива.

Преподобного Іова (Іоанна Желіза). Ігумен та чудотворець Почаївський, ігумен Дубенського Чеснохресного монастиря на Волині.

20 ТРАВНЯ — Вознесіння Господнє. Спомин явлення на небі Хреста Господнього в Єрусалимі. Новомученика Пахомія Нового.

21 ТРАВНЯ — Апостола і євангеліста Іоанна Богослова. Почувши проповідь Христа, не роздумуючи пішов за ним і став найулюбленішим учнем Господа. Він був єдиним з апостолів, що стояв на Голгофі біля хреста Ісуса, перший повірив у воскресіння Господа.

Таємниця алюмінієвої каблучки

Побачене в дорозі

Нещодавно в корпункт «Голосу Україну» зателефонував чернівчанин Василь Бойчук.

— Торік, на початку листопада я навідався до моїх батьків у село Мамаївці, що в Кіцманському районі. Пораючись на обійсті, помітив, як на наш город з неба каменем упав якийсь птах. Коли ми підняли його з землі, то він уже не подавав ознак життя. На лапці голуба виднілося невеличке кільце з написом та цифрами. Я зняв його з наміром показати фахівцям. Але в Чернівцях важко дошукатися кваліфікованого орнітолога. Тому я вирішив, що з допомогою редакції наукова інформація буде передана куди слід.

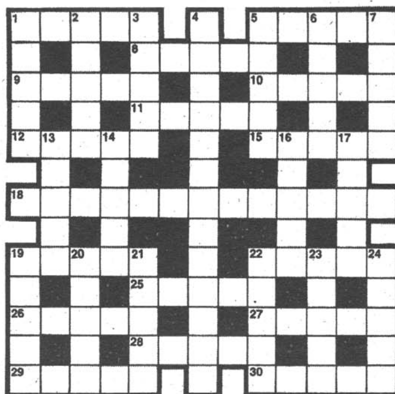
В Україні центр кільцювання птахів діє при Інституті зоології Національної академії наук за адресою: 252001, м. Київ, вулиця Богдана Хмельницького, 15.

Із знахідкою, котру приніс у корпункт «Голосу України» Василь Бойчук, ми неодмінно ознайомимо фахівців центру кільцювання. Але навіть побіжне її обстеження вже пролило світло на те, де був окільцьований голуб, знайдений у Мамаївцях. На пластинці вибито абревіатуру PL. Це означає, що птаха окільцювали в Польщі. По своїх каналах цю цінну інформацію на наше прохання передасть польським науковцям завідуючий відділом природи Чернівецького краєзнавчого музею, редактор орнітологічного журналу «Беркут» Ігор Скільський.

Василь БУКОВИНЕЦЬ.

Чернівці.

Кросворд

По горизонталі: 1. Міфічний герой, чиїм ім'ям називають важку, але марну працю. 5. Птах-серпокрилець. 8. Російська співачка. 9. Поема М. Лермонтова. 10. Притока Тетерева. 11. «Старий секретар» Б. Хмельницького. 12. Річка, місце битви з татаро-монголами. 15. Німфа річкова у грецьких міфах. 18. Гігантська космічна система. 19. Збірник зображень тварин чи рослин. 22. Римський імператор, за часів якого імперія набула найбільших розмірів. 25. Дівчина з Полісся — персонаж однойменного твору І. Купріна. 26. У мусульманських країнах знатна особа, яка веде родовід від Мухаммеда. 27. Мінерал, названий на честь Гете — німецького поета і природодослідника. 28. Княгиня, дружина Ярослава Мудрого. 29. Ім'я Роксолани. 30. Козацький бойовий човен.

По вертикалі: 1. Сучасна назва стародавнього міста Сурож. 2. Планета, в надрах якої температура вища, ніж на поверхні Сонця. 3. Тонка китайська тканина. 4. Речовина, що може і лікувати, і спричинити руйнівний вибух. 5. Риба — родичка коропа. 6. Людина, рівна іншій за походженням, освітою тощо. 7. Національний герой у чехів. 13. Взяття під варту. 14. Тропічна рослина-паразит. 16. Творець книги, музики. 17. Перевал у Карпатах. 19. Міра довжини в Росії, що дорівнювала 71,12 см. 20. Напівмавпа у тропіках Південно-Східної Азії. 21. Собор у Києві. 22. Спецмашина для буксирування. 23. Український літак. 24. Індіанський народ у Канаді та США.

Відповіді до кросворда, надрукованого 8 травня

По горизонталі: 5. Мишуга. 6. Оранта. 10. Гуня. 11. Лукомль. 12. Слон. 13. Байко. 17. Образ. 19. Мінарет. 20. «Мойсей». 21. Детько. 25. Скрябін. 26. Пузач. 27. Цикля. 30. Лава. 32. Варвара. 3. Льєж. 34. Медуза. 35. Хвойка.

По вертикалі: 1. Миля. 2. Дукля. 3. Вальє. 4. Стус. 7. Лучани. 8. Гончак. 9. Лобань. 14. Колодка. 15. Міщенко. 16. Венеція. 18. Баскаки. 22. Трубач. 23. Лядова. 28. Євнух. 29. Кагор. 31. Арей. 33. Лука.

Редактор номера Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200320.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311087.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com